Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Газета 1918 йил 21 июндан чиқа бошлаган

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

№ 179 (20. 147) ● 1988 йил 6 август, ● шанба ● Баҳоси 3 тийин.

Пахтакор ўртоқлар!

● Дала ишларини озарбайжонлик, тожикистонлик, туркманистонлик қардош мусобақадошлар берган қимматли маслаҳатлар ва тавсиялар асосида ташкил этиб, барча пайкалларда мўл ҳосил етиштиришга эришингиз.

● Зараркунандаларга қарши курашнинг самарали усулларидан кенг фойдаланайлик.

● Парваришда сўнгги ишлов беришга киришган илғор хўжаликлардан ўрнак олинг.

● Ҳосил тақдири Сизнинг бугунги фидокорона меҳнатингиз, меҳрингиз ва қалб қўрингизга боғлиқ.

ПАРТИЯ ҲАЁТИДА МУҲИМ ДАВР

КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси қарорларини амалга оширишда муҳим ва масъулиятли босқич — партия ташкилотларида ҳисобот ва сайловлар бошланиш арафасида. Партия қуйи бўғинлари — партия группалари ва цех партия ташкилотларида эса бу тадбир қизғин давом этяпти.

Ҳозирги ҳисобот-сайлов кампаниясининг характерли жиҳати шундаки, у жадаллаштириш ва қайта қуриш учун кураш айни долзарб паллага кирган, XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси белгилаб берган вазифалар изчиллик билан жорий этилаётган бир даврга тўғри келди. Олдингиларига ўхшамайдиган бу галги ҳисобот ва сайловлар партиянинг барча бўғинларида — партия группаларидан тортиб район, шаҳар, область партия ташкилотларигача ўтказилади. У партиянинг социал-иқтисодий, маданий қурилишнинг барча участкаларига раҳбарлиги усул ва услубларини тубдан янгилаш ва такомиллаштиришга зўр берилаётган пайтда ўтяпти. Ҳисобот ва сайловлар партия ташкилотлари учун ўзини-ўзи жиддий текширишдан ўтказадиган, жамият олдида топшириладиган масъулиятли имтиҳон бўлади. «...Бу ҳар биримиз топширилган ишни қандай бажараётганлигимиз, қайта қуришга қандай ҳисса қўшаётганлигимиз тўғрисида, ҳамма ҳам қайта қуришни қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги гапларни зарур ишлар билан мустаҳкамлаяптими ёки йўқми, шу ҳақда очиқ-ойдин, рўй-рост ва ҳалол, чинакам партиявий гаплашиб олиш бўлади. Бундай ёндашув партия йиғилишларини ва конференцияларидаги суҳбатнинг асоси бўлиши лозим. Бу конференциянинг ишчанлик кўпроқ бўлсин, натижа кўпроқ бўлсин, деган талабига мос келади», — деб таъкидлади ўртоқ М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитети июль Пленумида. Ушбу Пленум бўлажак ҳисобот ва сайловларни қандай тарзда ўтказишнинг батафсил йўл-йўриқлари ҳамда муддатларини белгилаб берди.

Ҳисобот ва сайлов йиғилишларига, конференцияларга пухта тайёргарлик кўришнинг энг яхши йўли давлат планларини ҳеч сўзсиз бажариш, меҳнат коллективларида ғайрат-шижоат билан ишлаш муҳитини вужудга келтиришдан иборат. Ҳисобот ва сайловларни принципиаллик, масъулият, ишчанлик руҳида, демократия ва ошкоралик асосларда ўтказиш, бунга қатъий амал қилиш — ўртага қўйилган энг муҳим талаблардан бири. Шунингдек ҳамма нарсани олдиндан белгилаб қўйишнинг ҳар қандай кўринишларини истисно этиш, ишларнинг аҳволига, одамларни ҳаяжонлантираётган барча масалаларга холис ёндашиш айниқса, муҳимдир. Йиғилишларда дабдабабозлик, қилинган ишларга ортиқча баҳо бериш, сўзамолликка ўрин бўлмаслиги керак.

Халқ хўжалигини бошқариш, фан-техника тараққиёти ва маҳсулот сифатини яхшилашнинг туб муаммолари, иқтисодий ислоҳот, коллектив ва ижара пудрати, экономикага раҳбарликнинг янгича шароитида ишлар аҳволи, қайта қуриш талабларидан келиб чиқадиган долзарб масалаларни ҳисобот-сайлов йиғилишларида атрофлича муҳокама этишни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда. Ижодий меҳнат, сўз ва иш бирлиги, ташаббускорлик ва масъулият, ўзига ва ўртоқларига нисбатан талабчанлик йиғилиш ва конференцияларда доимо диққат-эътиборда турадиган вазифалардир. Ҳисобот-сайловларни шундай ўтказиш кераки, у коммунистларнинг активлиги ва ташаббускорлигини оширишга, партия ички демократиясини чуқурлаштиришга, омма билан ишлаш усул ва услубларини такомиллаштиришга хизмат қилсин. Жанговарлик кўриги ва коммунистлар аттестацияси қандай ўтказилаётгани, шу юзадан белгиланган тадбирлар қай тарзда амалга оширилаётганлигига ҳам алоҳида эътибор берилади.

Ошкоралик, аниқ мақсадга қаратилган танқид ва ўз-ўзини танқид йиғилишларнинг мағиз-мағзига сингдириб юборилиши зарур. Бу ҳақда йиғилишларга тайёргарлик кўриш ва ўтказиш пайтида узлуксиз эслатиб туриш ва шунга эришиш лозим. Сабаби — баъзи партия ташкилотларида танқиднинг кучи, айниқса, қуйидан бўладиган танқиднинг роли ва таъсирчанлиги сезилмаяпти. Масалан, Нишон, Нурота районларида айрим бошланғич партия ташкилотлари йиғилишларида партия комитетлари бюроси ва секретарлари номига жиддий танқидий фикр ва мулоҳазалар айтилмаяпти. Бухоро область йўл қурилиши бошқармаси партия ташкилоти йиғилишларида музокаралар нотиқнинг ишига доир ҳисоботларга айланиб қоляпти. Коммунистларнинг қуруқ ваъзхонликка берилиб кетаётгани, танқидлар аниқ кишига қаратилмаётгани оддий ҳолга айланиб қолмоқда. «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилотининг турғунлик давридаги ҳолатдан жуда қийинчилик билан чиқаётгани айниқса, ташвиш туғдираётир. Бундай аҳвол билан эса энди келишиб бўлмайди. Ҳар бир партия аъзосининг Уставда қайд этилган ҳуқуқлардан фойдаланиб, таклифини, танқидий фикр ва мулоҳазаларини билдириши учун барча зарур чораларни кўриш керак. Муҳокама этилаётган масалага муносабат билдирмаслик ёки танқидни бўғиш ҳоллари қаттиқ қораланиши зарур.

Навбатдаги ҳисобот ва сайловларнинг аввалгиларидан фарқ қиладиган яна бир жиҳати шундаки, унда раҳбар партия органларини сайлаш ҳам янгича усулда ўтади. КПСС Марказий Комитети июль Пленумининг «Партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов тўғрисида»ги қарорига биноан номзодлар кўрсатиш ва муҳокама қилиш, яширин овоз бериш учун бюллетенга мандатда белгиланганидан кўпроқ номзодларни киритиш, юқори партия органлари составига қуйидан номзодлар кўрсатиш ҳуқуқини амалга ошириш тартибига биринчи марта риоя қилиняпти. Шу билан партия органларидаги сайлаб қўйиладиган лавозимда бўлишни икки беш йиллик муддат билан чеклаш тўғрисидаги қоида ҳам амалда жорий этилади. Муддатни ҳисоблаш эса ушбу ҳисобот-сайлов кампаниясидан бошланади. Пленум қарори билан коммунистларга ҳар бир раҳбар тўғрисидаги масалани, у ана шу лавозимда қанча вақт ишлаганлигидан қатъи назар, кўриб чиқиш ва ҳал этиш ҳуқуқлари ҳам берилди. Улар мазкур раҳбар ўзига топширилган вазифани қандай бажараётганлиги, ишни сифат жиҳатдан яхшилашга қодир ёки қодир эмаслигини ҳамиша эътиборда тутадилар.

Аммо шуни сира унутмаслик кераки, ҳар қандай ҳолда ҳам раҳбар партия органларига фақат серғайрат, ташаббускор, обрўли, сўзда эмас балки амалда қайта қуришни олға силжитишга, омма ўртасида ишни омилкорлик билан олиб боришга, реал, амалий натижаларга эришишга қодир бўлган кишиларгина сайланади. Ҳисобот-сайлов кампанияси партия кадрлари составини янги кучлар билан тўлдириш, партия раҳбарлигининг турли бўғинларини сиёсий етук, юксак ахлоқий фазилатларга эга бўлган билимдон ходимлар билан мустаҳкамлашга ҳам имкон беради.

Ҳисобот ва сайловларда эътибордан қочириладиган майда-чуйда ишлар бўлмайди. Ҳамма жойда бу муҳим тадбирни аъло даражада ўтказишга эришиш муҳимдир. Область, шаҳар ва район партия комитетлари секретарларидан, бюро аъзоларидан бошланғич ташкилотлар фаолиятига эътиборни кучайтириш талаб қилинади. Матбуот, телевидение ва радио ҳисобот-сайловларнинг боришини кенг ёритишлари керак. Йиғилиш ва конференцияларнинг ўтиши, улардаги вазият, коммунистлар кўтариб чиқаётган масалалар, қабул қилинган қарорлар, сайлаб қўйилган партия органларининг состави, шунингдек танқидий фикр ва мулоҳазалар, таклифлар қандай амалга оширилаётгани ҳақида кенг жамоатчилик изчил хабардор қилиб борилиши ошкораликнинг энг муҳим талабларидан биридир. Хуллас, шунга эришмоқ кераки, ҳисобот ва сайловлар кампанияси партия кучларининг қайта қуриш давридаги жанговарлик кўригига айлансин.

ЎЗБЕК ТИЛИДА

«Ўзбекистон» нашриёти «М. С. Горбачев. Танланган нутқлар ва мақолалар» тўпламининг биринчи ва иккинчи томларини ўзбек тилида чоп этди.

Улар ўтган йили Москва Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарган китобларнинг таржимасидир.

(ЎзТАГ).

«ҲОСИЛ-88»: «ДАЛА-РЕДАКЦИЯ» ТЕЛЕФОН ЛИНИЯСИДА

«Совет Ўзбекистони» мухбирлари хабар қиладилар

✦ СУРХОНДАРЕ

ДЎСТЛИК ВА МУСОБАҚА РИШТАЛАРИ

Сурхондарё воҳаси билан қардош Тожикистон республикаси сарҳадлари бир-бирига туташ: «ён қўшни жон қўшни». Улар ўртасидаги дўстлик ришталари йил сайин мустаҳкамланиб, меҳнатдаги анъанавий мусобақа тобора ривожланиб боряпти.

Ҳар иккала водийда ҳам қимматбаҳо хом ашё — ингичка толали пахта етиштирилади. Мусобақадош дўстларнинг ўзаро текшириш бригадаси аъзолари бу гал ҳам одатдагидек бир неча кун давомида Сурхон водийси колхоз-совхозларида бўлиб, пахтазорларда, ғаллазорларда, чорвачилик фермалари, сабзавот ва полиз далаларида, боғ-роғларда олиб борилаётган ишлар билан танишдилар.

Меҳмонлар Термиз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Раҳмонов, Жданов номли колхознинг Ж. Чориев, Ҳ. Баротов, Ленин номли колхознинг А. Холниёзов, Сариосиё районидаги Ж. Пирназаров номли колхознинг С. Саидов бошлиқ бригадалари ва областнинг бошқа кўплаб хўжаликлари меҳнат коллективлари пахта далаларида мўл ҳосил етиштирилаётганлигидан, ҳар туп ғўзада ҳозирдаёқ 10-12-15 тагача тўқ кўсаклар мавжудлигидан мамнун бўлдилар.

Айни пайтда мусобақадошлар «бетга айтганнинг заҳри йўқ» қабилида иш тутиб, жойларда йўл қўйилаётган қатор камчиликларни кескин танқид қилдилар. Жумладан, Шўрчи райони хўжаликларида мавжуд сув ресурслари исроф этилаётганлигини ва пайкаллар кўллатиб ҳам, чўллатиб ҳам суғорилаётганлигини кўриб ранжишди. «Ленинобод» колхозида бундай нохуш ҳол айниқса, одат туси олганлигини, Охунбобоев номли колхоз раҳбарлари терим техникаси тайёргарлигига эътиборсиз қараётганлигини, аксарият хўжаликларда чеканка кечикиб кетаётганлигини очиб ташлашди.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Қардош тожикистонлик мусобақадошлар область далаларида бўлиб тажрибаларни баҳам кўрмоқдалар. Суратда: Марҳамат районидаги В. В. Куйбишев номли колхоз раиси Муҳаббат Ғуломова, Қўрғонтепа область Кабодиён районидаги Э. Тельман номли колхоз агроучасткаси бошлиғи Умар Сафаров, В. В. Куйбишев номли колхоз бригада бошлиғи Йўлдошали Бўрхонов ва ўзаро текшириш бригадаси бошлиғи, Қўрғонтепа область агросаноат комитети раиси Рустамжон Ёқубовлар фикр алмашмоқдалар.

Р. Ашуров фотоси (ЎзТАГ).

✦ ТОШКЕНТ

Арзигулик тажриба

Қардош туркманистонлик мусобақадошларнинг Тошкент областига ташрифи ғўза парвариши айни авжига олган паллаларга тўғри келди.

Меҳмонлар Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозининг Илҳом Иномов бошлиқ бригадаси далаларида олиб борилаётган қизғин бунёдкорлик ишларидан мамнун бўлишди. Улар ҳар туп ғўзада 8-9 тадан тўқ кўсаклар санашди. Культивация, суғориш, озиқлантириш ишлари бир-бирига боғлаб олиб борилаётганлигининг гувоҳи бўлдилар.

— 103 гектар ерда пахта етиштираётган бригада коллективининг ҳар гектар майдондан 32 центнердан ҳосил олишларига тўла кафолат бор, — таъкидлашди меҳмонлар. — Айни пайтда бу ерда йиғим-теримга тайёргарлик ишлари барвақт бошлаб юборилганлиги ҳам таҳсинга лойиқ.

Қардош мусобақадошлар райондаги Вотинцев номли, «Партия XXII съезди» колхозлари ва Султон Сегизбоев номли совхоз дала ҳамда фермаларида бўлиб, аксарият бригадаларда меҳнатни ташкил этиш ва уни рағбатлантиришнинг илғор усулларидан кенг фойдаланилаётганлигига, инсон омили биринчи ўринга қўйилганлигига ишонч ҳосил қилдилар. Айниқса, улар ўзлари бўлган барча хўжаликларда бу йил машина теримига катта эътибор берилаётганлигини алоҳида хурсандчилик билан таъкидлаб ўтишди. Чиндан ҳам бу йил оққўрғонликлар ҳосилнинг камида 80 процентини терим агрегатлари ёрдамида йиғиштириб олишга, мавсумда меҳнатга яроқли барча колхозчи ва совхоз ишчиларини теримга тўла сафарбар этишга, меҳнат коллективларида ҳисоб-китобнинг чек усулини қўллашга бел боғлаганлар.

Меҳмонлар район колхоз ва совхозларида чорва қишловига қандай ҳозирлик кўрилаётганлиги, озуқа базасини мустаҳкамлаш борасида амалга оширилаётган ишлар мароми ва суръати билан қизиқдилар. Айни пайтда айрим хўжаликларда ғўза парвариши, чорва маҳсулотлари етиштириш, алмашлаб экиш сингари кундалик зарбдор ишлар жараёнида йўл қўйилаётган айрим камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Уларни бартараф этиш юзасидан қимматли маслаҳатлар беришди.

Мезбонлар мусобақадошлари билдирган фикр ва мулоҳазаларни инобатга олишга, уларнинг тажриба ҳамда маслаҳатларига қатъий амал қилишга бел боғладилар.

ҚҚАССР

ТАҲСИНГА ЛОЙИҚ ИШЛАР БОР, АММО...

Қорақалпоғистон автоном республикаси пахтакорлари, шоликорлари, механизаторлари, чорвадорлари ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йили план ва социалистик мажбуриятларини ошириб бажаришни таъминлаш йўлида деҳқончилик экинларига ишлов беришни ҳамда чорвачиликни ривожлантиришни янада кучайтириш учун август ойини зарбдор ой деб эълон қилдилар. Мақсад — бу йил Ватанга 360 минг тонна пахта, 350 минг тонна шоли ва бошқа қишлоқ хўжалиги ҳамда чорвачилик маҳсулотларини етказиб бериш.

Қардош Озарбайжон ССРдан ташриф буюрган ўзаро текшириш бригадаси аъзолари — Соатлинск районидаги «Адижум» колхози правлениесининг раиси Байроқдоров Расим Рафат ўғли, Мишлинск районидаги Ленин номли колхознинг бош агрономи Куриев Дилсўз Исхак ўғли ва бошқалар автоном республика колхоз-совхозларида бўлиб, дала ҳамда фермаларда олиб борилаётган қизғин бунёдкорлик ишлари билан танишдилар.

Меҳмонлар Тўрткўл, Беруний, Элликқалъа, Хўжайли районларида ғўза қатор ораларига ишлов бериш суръати ва сифатини кузатдилар. Тўрткўл районидаги Ильич номли, Дмитров номли колхозларда, «Ленинизм», Максим Горький номли совхозларда, Беруний районидаги «Ленинизм», Киров номли хўжаликларда ва Хўжайли районидаги Ленин номли колхозда ғўзаларга агротехника қоидалари асосида ишлов берилаётганлиги уларнинг диққат-эътиборини тортди.

— Бу колхоз ва совхозлардаги кўпчилик бригадаларда ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар туп ғўзада 6-7 тадан тўқ кўсаклар борлиги, мавжуд гуллар ҳам ёппасига кўсакка айланаётганлиги, зарарли ҳашаротларга ва бегона ўтларга қарши кураш олиб борилаётганлиги таҳсинга лойиқ деб таъкидлашди мусобақадошлар.

Бироқ ҳали ҳамма жойда ҳам ғўза қатор ораларига ишлов бериш талаб даражасида, деб бўлмайди. Энг яхши дейилган колхоз-совхозларнинг ҳам айрим бригадалари ва бўлимларида ниҳоллар парваришида жиддий хатоликларга йўл қўйилмоқда. Культиваторларнинг ишчи органлари тўла ишлатилмаяпти, ёввойи ўтлардан тозаланмаяпти. Чеканкада агротехника қоидаларига риоя қилинмаётир. Ўтлардан тозаланмаётир. Жойларда бостириб суғориш ҳамон давом этмоқда. Пайкаллар машина теримига тайёрланаётгани йўқ.

Автоном республика агросаноати комплекси раҳбарлари, мутахассислари мусобақадошлар маслаҳатларидан тегишли хулосалар чиқариб, ғўза парвариши сифатига алоҳида эътибор берсаларгина план ва социалистик мажбуриятлар бажарилиши мумкин. Йўқса...

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг

30—40-йиллар ва 50-йилларнинг бошларидаги даврда содир бўлган репрессиялар билан боғлиқ материалларни қўшимча равишда ўрганувчи

КОМИССИЯСИДА

Комиссия ўзининг навбатдаги мажлисида «Марксчи-ленинчилар союзи», «Москва маркази», «Советларга қарши бирлашган троцкийчи-зиновьевчилар маркази» ва «Советларга қарши параллел троцкийчилар маркази» деб аталмиш ишлар юзасидан жиноий жавобгарликка тортилган кишиларни суд орқали оқлаш билан боғлиқ материалларни кўриб чиқди. Мазкур ишлар юзасидан СССР Бош прокурорининг протестларини кўриб чиқиш якунлари тўғрисида СССР Олий судининг ахбороти тингланди.

1932—1933 йилларда Давлат бирлашган сиёсий бошқармаси коллегиясининг қарорлари билан М. Н. Рютин, М. С. Иванов, В. Н. Каюров, Л. Б. Каменев, Г. Е. Зиновьев, П. А. Галкин, В. И. Демидов, П. П. Федоров, Г. Е. Рохкин, П. М. Замятин, Н. И. Колоколов, В. Л. Лисянская, В. Б. Горелов, А. Н. Слепков, Д. П. Марецкий, Н. И. Васильев, Б. М. Пташний, Я. Э. Стэн, П. Г. Петровский, И. С. Розенгауз, Я. В. Старосельский, Б. А. Карнаух, С. В. Токарев, М. И. Мебель, А. В. Каюров, П. А. Сильченко, И. Н. Боргиор, А. С. Зельдин, А. И. Козловский ва М. Е. Равич-Черкасский суд-сўроқсиз жиноий жавобгарликка тортилиб, уларга турли жазо чоралари белгиланган эди.

Уларнинг ҳаммаси Совет ҳокимиятига қарши кураш ва СССРда капитализмни қайта тиклаш мақсадида «Марксчи-ленинчилар союзи» контрреволюцион ташкилотини тузиб, шу ташкилотнинг программавий ҳужжатини тайёрлаганлар ва Советларга қарши фаолият билан актив шуғулланганлар, деб айбланган эдилар.

Мазкур ишлар юзасидан тергов қонунни қўпол равишда бузиб ўтказилганлиги аниқланди. Л. Б. Каменев билан Г. Е. Зиновьевнинг айби умуман кўрсатилмаган. Материалларда жавобгарликка тортилган кишиларнинг Советларга қарши жиноий фаолияти тўғрисида ҳеч қандай маълумотлар йўқ. Уларнинг программавий ҳужжатда баён этилган сиёсий қарашлари ва назарий фикрларига келганда шуни айтиш кераки, улар мунозара характерида бўлиб, Совет ҳокимиятини ағдаришга, қўпоришга ёки заифлаштиришга даъват қилмаган.

1988 йилнинг июнида СССР Олий суди Давлат бирлашган сиёсий бошқармаси коллегиясининг М. Н. Рютин, М. С. Иванов, В. Н. Каюров, Л. Б. Каменев, Г. Е. Зиновьев, П. А. Галкин, В. И. Демидов, П. П. Федоров, Г. Е. Рохкин, П. М. Замятин, В. Л. Лисянская, В. Б. Горелов, А. Н. Слепков, Д. П. Марецкий, Б. М. Пташний, Я. Э. Стэн, Я. В. Старосельский, Б. А. Карнаух, С. В. Токарев, А. В. Каюров, П. А. Сильченко, И. Н. Боргиор, А. С. Зельдин, А. И. Козловский ва М. Е. Равич-Черкасскийларга нисбатан қарорларини бекор қилди ҳамда уларнинг ҳаракатларида жиноят состави йўқлиги учун ишни тўхтатди.

М. И. Мебель, Н. И. Колоколов, П. Г. Петровский, Н. И. Васильев ва И. С. Розенгауз илгари суд орқали оқланган эдилар.

1937 йилда М. Н. Рютин, Г. Е. Рохкин ва П. М. Замятин худди ўша ва бошқа тўқиб чиқарилган айблар билан яна жиноий жавобгарликка тортилиб, СССР Олий судининг ҳарбий коллегияси томонидан отишга ҳукм қилинган эдилар. СССР Олий судининг пленуми 1988 йилнинг июнида ана шу кишиларга нисбатан чиқарилган ҳукмларни бекор қилди ва жиноят состави йўқлиги учун уларнинг ишини тўхтатди.

1935 йилнинг 15—16 январида СССР Олий судининг ҳарбий коллегияси «Москва маркази» деб аталмиш иш юзасидан Л. Б. Каменев, Г. Е. Зиновьев, А. М. Гертик, А. С. Куклин, Б. Н. Сахов, Г. Е. Евдокимов, И. П. Бакаев, Я. В. Шаров, И. С. Горшенин, Н. А. Царьков, Г. Ф. Федоров, С. М. Гессен, И. И. Тарасов, Л. Я. Файвилович, А. В. Герцберг, А. И. Анишев, А. В. Перимов, Б. Л. Браво, А. Ф. Башкировни турли муддатлар билан қамоқ жазосига ҳукм қилган эди.

Улар яширин контрреволюцион ташкилот тузишда айбландилар, Г. Е. Зиновьев шу ташкилотнинг бош раҳбари деб ҳисобланди. Ташкилотга партия ва ҳукумат раҳбарларига нисбатан террорчилик хуружларини амалга ошириш мақсади бор, С. М. Кировни ўлдиришни тайёрлашда қатнашган, деган айб тўнкалган эди.

Ишни текшириш шуни кўрсатдики, унга доир материаллар сохталаштирилган экан. Бу кишилар жиноий ташкилотни тузишмаган, Советларга қарши фаолият билан шуғулланишмаган.

СССР Олий судининг пленуми Г. Е. Зиновьев, А. М. Гертик, А. С. Куклин, Б. Н. Сахов, Г. Е. Евдокимов, И. П. Бакаев, Я. В. Шаров, И. С. Горшенин, Н. А. Царьков, С. М. Гессен, И. И. Тарасов, Л. Я. Файвилович, А. В. Герцберг, А. И. Анишев, А. В. Перимов, Л. Б. Каменев, Б. Л. Браво ва А. Ф. Башкировга нисбатан иш юзасидан ҳукмни бекор қилди ҳамда уларнинг ҳаракатларида жиноят состави йўқлиги учун ишни тўхтатди.

Г. Ф. Федоров 1965 йилда оқланган эди.

«Советларга қарши бирлашган троцкийчи-зиновьевчилар блоки» деб аталмиш блок тўғрисидаги ишни СССР Олий судининг ҳарбий коллегияси 1936 йилнинг 19—24 август кунлари очиқ суд мажлисида кўриб чиққан эди. Шу иш юзасидан Г. Е. Евдокимов, И. П. Бакаев, С. В. Мрачковский, В. А. Тер-Ваганян, И. Н. Смирнов, Е. А. Дрейцер, И. И. Рейнгольд, Р. В. Пикель, Э. С. Гольцман, Фриц-Давид (И.-Д. И. Круглянский), В. П. Ольберг, К. Б. Берман-Юрин, М. И. Лурье, Н. Л. Лурье, шунингдек, яна жиноий жавобгарликка тортилган Г. Е. Зиновьев ва Л. Б. Каменевлар олий жазога ҳукм қилинган эдилар.

Бу кишилар Советларга қарши жосуслик, зараркунандалик ва террорчилик ишларини қилганликда, С. М. Кировнинг ўлдирилишига ҳамда партия ва ҳукумат раҳбарларига қарши террорчилик хуружларини тайёрлашга дахлдорликда айбланиб, ҳукм қилинган эдилар.

Ишнинг материалларини синчиклаб анализ қилиш улар ҳам асоссиз ҳукм қилинганликларини кўрсатди. СССР Олий судининг пленуми СССР Бош прокурорининг протестини қондирди, ҳукмни бекор қилди ва Г. Е. Зиновьев, Л. Б. Каменев, Г. Е. Евдокимов, И. П. Бакаев, С. В. Мрачковский, В. А. Тер-Ваганян, И. Н. Смирнов, Е. А. Дрейцер, И. И. Рейнгольд, Р. В. Пикель, Э. С. Гольцман, Фриц-Давид (И.-Д. И. Круглянский), В. П. Ольберг, К. Б. Берман-Юрин, М. И. Лурье ва Н. Л. Лурьеларнинг ҳаракатларида жиноят состави йўқлиги учун ишни тўхтатди.

СССР Олий суди пленумининг қарорига мувофиқ Л. Б. Каменев «Кремль иши» деб аталмиш иш юзасидан ҳам оқланди, у 1935 йилнинг 27 июлида шундай иш юзасидан ҳукм қилинган эди.

1937 йилнинг 30 январида СССР Олий суди ҳарбий коллегияси очиқ мажлисда Ю. Л. Пятаков, Л. П. Серебряков, Н. И. Муралов, Я. Н. Дробнис, Я. А. Лившиц, М. С. Богуславский, И. А. Князев, С. А. Ратайчак, Б. О. Норкин, А. А. Шестов, И. Д. Турок, Г. Е. Пушин, И. И. Граше отишга, Г. Я. Сокольников, К. Б. Радек, В. В. Арнольд ва М. С. Строилов турли муддатлар билан озодликдан маҳрум этишга ҳукм қилган эди. Кейинчалик В. В. Арнольд ва М. С. Строилов сиртдан чиқарилган ҳукмга биноан отилган эдилар.

Уларни «Советларга қарши параллел троцкийчилар маркази» деб аталмиш марказни тузишда ва унга мансубликда, сотқинлик, жосуслик, қўпорувчилик-зараркунандалик ва террорчилик ишларида айблаб ҳукм қилишганди.

Мана шу кишиларга қўйилган айблар асоссиз бўлганлиги, иш материаллари эса тўқиб чиқарилганлиги аниқланди. «Советларга қарши параллел троцкийчилар маркази»нинг ўзи ҳам бўлмаган.

СССР Олий судининг пленуми Ю. Л. Пятаков, Я. А. Лившиц, Я. Н. Дробнис, С. А. Ратайчак, А. А. Шестов, Г. Я. Сокольников, К. Б. Радек ва В. В. Арнольдга нисбатан ҳукмни бекор қилиб, уларнинг ҳаракатларида жиноят состави йўқлиги учун ишни тўхтатди.

Илгари СССР Олий суди Л. П. Серебряков, Н. И. Муралов, М. С. Богуславский, И. А. Князев, Б. О. Норкин, И. Д. Турок, Г. Е. Пушин, И. И. Граше ва М. С. Строиловни суд орқали оқлаган эди.

СССР Олий судининг мазкур ишларни кўриб чиқиш натижалари тўғрисидаги ҳамда қонунга хилоф равишда репрессия қилинган кишилар суд орқали оқланганлиги ҳақидаги ахбороти маълумот учун қабул қилинди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг комиссияси ўз ишини давом эттирмоқда.

• ЯГОНА ОИЛАДА

БЕЛОРУСНИНГ ЎЗБЕКЧА ТАШВИШЛАРИ

ВОРОШИЛОВ РАЙОНИДАГИ КАРЛ МАРКС НОМЛИ КОЛХОЗ БРИГАДА БОШЛИҒИ, ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ПАХТАКОР ГРИГОРИЙ САМОЙЛОВИЧ БОРОДА БИЛАН СУҲБАТ

Суҳбатдошим — соддадил, самимий ва дилкаш одам билан янги қурилган уйининг меҳмонхонасида ўтирибмиз. Тўрдаги гулдор сандиқ устига шойи, атлас кўрпалар тахланган. Ойнаванд буфет ичи чинни билан тўла. Гриша ака тандирдан эндигина узилган пўрсилдоқ нонларни ушатиб, бизни дастурхонга ундайди. Унинг ўзбек тилида бенуқсон гапиришидан киши завқланади.

— Олти фарзанд ўстирдик. Уч келин олдик. Олти неварамиз бор. Энди уйимиз тор бўлиб қолди. Шулар яйраб юрсин, деб уйни кенгайтиряпмиз. Эскилар айтганича бор экан: уй қураман деб, йўғон чўзиларкан, ингичка узиларкан. Қани, чойга қарангизлар.

Суҳбат айланиб кўзланган мавзуга тақалди.

— Шу кунларда ҳаммамиз XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси руҳи билан яшаяпмиз. Ўзингизнинг таассурот ва фикр-мулоҳазаларингизни айтсангиз?

— Аввало, конференция мажлисларида ҳукм сурган чуқур демократия ва ошкоралик шароитини айтай. У коммунистларнинг мамлакат тақдирини, келажагини муҳокама қилишга бағишланган улкан кенгаши бўлди. Ҳамма ўз коллективи, хўжалиги, области муаммоларини очиқ-ойдин баён қилди. Юқори лавозимдаги айрим раҳбарларнинг нуқсонлари бетига тик қараб айтилди. Бундай эркин фикр алмашувга айланган анжуманни эслай олмайман. Умуман партия қайта қуриш йўлидан борар экан, ҳар бир масалада халқ билан, коммунистлар билан маслаҳатлашиб олаётгани яхши бўляпти. Кенгашли тўй тарқамас, дейдилар. Менга айниқса конференцияда бюрократизмга қарши кураш тўғрисида махсус қарор қабул қилинганлиги манзур бўлди. Очиғини айтганда, бу—буйруқбозлик деҳқоннинг жонига тегиб кетганди.

БИЗНИНГ СПРАВКА: Г. Борода Тошкент қишлоқ хўжалиги техникумини битирган. Кўп йиллардан бери пахтачилик бригадасига бошчилик қилади. Меҳнат муваффақиятлари Ленин, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари ва бир неча медаллар билан тақдирланган. Унинг бригадаси бу йил 72 гектар ерда деҳқончилик қилмоқда. Коллектив ҳосилдорликни 30 центнердан оширмоқчи.

Ўзингиз ўйланг, ўз ер-сув шароитини, об-ҳавосини яхши биладиган деҳқонга наҳотки шаҳардаги кўп қаватли бино деразасидан туриб кўрсатма берилса: **«Деҳқон бобо, экинни фалон куни экинг, писмадон куни ишлов беринг...»** Шуям гап бўлди-ю. Районда эмас, ҳатто бир хўжаликдаги ерларнинг шароити бир-биридан кескин фарқ қилади-ку, ахир. Яқин-яқингача ҳаммамиз мана шу буйруқбозликнинг қурбони эдик. Қани эътироз билдириб кўрчи. Отдан эгар-пегаринг билан улоқтириб ташлашарди. Ниҳоят, **«ерни ишлашни деҳқоннинг ўзига қўйиб беринглар»** деган оқилона гаплар айтилмоқда.

Лекин маъмурий-буйруқбозлик методи осонликча жон бермаяпти. Мана бир мисол. Яқинда раисимиз — СССР Давлат мукофоти лауреати Абдукарим Пардабоевни район прокуратурасига чақириб, роса бир ой сарсон қилишди. Нима учун денг? Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, бош агроном Иноят ака Раҳимов маслаҳати билан 60 гектар ерга беда уруғига арпа қўшиб эккан эдик. Шунга балога қолдик. Қонун бузилган эмиш. Ахир, ўзингиз ўйлаб кўринг, бу ишимиз агротехника қоидаларига хилоф эмас-ку. Колхозда 742 бош қорамол, 7,5 минг товуқ, 620 бош чўчқа бор. Уларни боқиш учун чорва озуқаси етишмайди. Озуқабоп экинлар экиш учун ер ажратиш амримаҳол. Шу туфайли хўжалигимиз мутахассислари тадбиркорлик қилиб 60 гектардаги бедага қўшимча 210 тонна арпа олишди. Эвазига давлатга гўшт топшириш ярим йиллик планини ошириб бажардик. Сут етиштириш ўтган йилнинг шу даврадаги кўрсаткичдан анча ошди. Давлат томонидан барча хўжаликларни ем билан таъминлашнинг иложи йўқ экан, бизнинг ташаббусимизга, ўз имкониятларимиздан тўлиқ фойдаланишга тўсқинлик қилмаслик керак-да.

— Пахтачиликнинг бугунги долзарб муаммолари нималардан иборат?

— Очиғини айтганда, республикамиз вакиллари конференцияда пахтанинг харид нархини қайта кўриб чиқиш масаласини қатъий қилиб айтадилар, деб ўйлагандим. Ахир, қишин-ёзин даладан бери келмайдиган пахтакорга қараганда оддий сартарош ёки сомсапаз яхши яшаши, бу сир эмас-ку. Моддий манфаатдорлик бўлмагач, пахтачиликка қайдан қизиқиш бўлсин. Шу туфайли ҳам ёшларимиз қишлоқда қолишни исташмайди.

БИЗНИНГ СПРАВКА: Унинг уч ўғли — Владимир, Юрий, Валерий механизатор. Улар ота касби — пахтакорликни шараф билан давом эттиришяпти.

Ҳозир хўжалигимизда ишни бригада, звено, оила пудрати усулида ташкил этиш йўлга қўйиляпти. Лекин пахтачиликдаги муаммоларни бу билан тамомила ҳал қилиб бўлмайди. Бизга юқори унумли ва чидамли қишлоқ хўжалик машиналари зарур. Ҳозирги янги техникаларимиз бунақамас. Бунинг устига улар жуда қиммат. Шунинг учун ё пахта нархини ошириш керак, ёки техникалар баҳоси сал арзонлаштирилиши зарур.

— Конференция миллатлараро муносабатлар тўғрисида алоҳида қарор қабул қилди. Буни сиз қандай тушунасиз?

ХОТИРА: 1941 йили Белоруссиянинг Витебск областидаги «Заречье» колхози раиси С. Борода фарзандлари Зинаида, Михаил ва Гришаларини мамлакат ичкарисига жўнатиб, ўзи партизанлар ҳаракатига қўшилди. Унинг уч фарзанди тақдир тақозоси билан Фарғона область Ўзбекистон районидаги Маллахон қишлоғига келиб қолди. Шу қишлоқлик Аҳмадқул ака уларни ўз фарзандлари қатори тарбиялади. Зинаида вояга етгач, Ғулом Эгамбердиев исмли ўқитувчи йигитга турмушга чиқди. Михаил Совет Армиясидаги хизматини тугатгач, туғилган жойида қолди. Гриша Эгамбердиевлар оиласига қўшилиб, Мирзачўлни ўзлаштириш учун Сирдарёга келди. Шу ерда Раиса исмли қизга уйланиб, илдиз отди.

Ўзбеклар — меҳнаткаш, меҳмондўст, ҳалол ва покиза халқ. Интернационализм уларнинг қон-қонига сингиб кетган. Бироқ гуруч курмаксиз бўлмагандек, ҳар бир халқ ичида ҳам таъмагир, юлғич, молпарастлари бўлади. Бир ҳовуч ноинсофлар халқни изтиробга қўйди. Мен белорусман. Лекин ўзбек оиласида тарбияландим. Учала келиним ва бир куёвим ўзбек. Маҳаллий халқ вакиллари билан қондош-жондош бўлиб кетганман.

Бурноғи йили дўстим, Меҳнат Қизил Байроқ ва «Ҳурмат Белгиси» нишондори Камол Каримқулов билан Белоруссияга боргандим. Қариндош-уруғларим кўксимдаги орден ва медалларни кўриб беҳад қувонишди. Мени мана шундай ҳурмат ва эъзозга сазовор қилган ўзбек халқидан чексиз миннатдор бўлишди. Улар бу ерга келишганда дўстларим ўз уйларига чақириб меҳмон қилишганди. Бизнинг одатимизни белоруссияликлар дарров ўрганиб олишибди. Камол иккимиз у ерда анча қолиб кетдик. Кўп жойларни кўрдик, янги дўстлар орттирдик.

К. КАРИМҚУЛОВ СЎЗИДАН: Гриша ўртанча қизи Любани Гриша исмли рус йигитга турмушга берди. Тўй арафасида қуда томон тўйни бир жойда — кафедами, ресторандами ўтказсак деган таклифни айтиб қолди. Бу таклиф бизга маъқул бўлди. Аммо Гришаси тушмагур қўймади. «Мен қишлоқ аҳлига тўй қилиб бермасам нима деган одам бўламан. Ахир кўпчиликнинг дастурхонидан туз тотганман. Қолаверса қизимнинг дугоналари уйга йиғилиб ғижбадабанг қилмаган тўй тўй бўлармиди» деб туриб олди.

— Конференцияда миллий сиёсат илмий-назарий жиҳатдан чуқур ишлаб чиқилишига муҳтож деган фикр билдирилди. Мен бунга қўшиламан. Илгари миллий масала бизда тўлиқ ҳал этилган деган нотўғри мулоҳаза юритиларди. Менимча миллий масала ҳамиша шуғулланиш лозим бўлган энг муҳим иш. Шу туфайли ҳам бу масала билан шуғулланувчи махсус давлат органи тузиш фикрини қўллаб-қувватлайман. Мен қарордаги «Республикага номи қўйилган халқ тилининг шу республика территориясида яшовчи бошқа миллат гражданлари, аввало болалар ва ёшлар томонидан ўрганилиши рағбатлантирилсин» деган жумлага эътиборни қаратмоқчиман. Уруш даврида ва ундан кейин Ўзбекистонга келган руслар маҳаллий халқ тилини, одатларини тезда ўзлаштириб олишар эди. Афсуски, ҳозирги пайтда Ўрта Осиёга келаётган бошқа халқлар вакилларида тил ўрганишга интилиш унчалик сезилмаяпти. Тил — кўнгил калити, дейдилар. Ўзга тилни билиш шу халққа нисбатан бўлган ҳурмат ифодасидир.

Энди рус тили масаласига келсак, менимча, ҳеч бир республикада биздагичалик «Рус тили — иккинчи она тилимиз», деб шовқин солинмайди. Ҳа, шовқин кўп-у, натижа йўқ. Менимча, мактабларда, айниқса, қишлоқ мактабларида рус тилини чуқурроқ ўргатиш керак. Рус тилини билиш ҳаётий зарурратдир. Бироқ бу нарса маҳаллий тил дарсларини қисқартириш эвазига бўлмасин.

— XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси Резолюцияларида тил ҳақида аниқ фикр айтилган: «Миллий — рус икки тиллилиги ҳар бир регионнинг хусусиятларини эътиборга олиб, уйғун равишда, табиий ривожланиб бориши, расмиятчиликдан холи бўлиши учун ҳамма шароитларни яратиш лозим. Давлат турмуши, ижтимоий ва маданий турмушнинг турли соҳаларида миллий тилларнинг актив ишлатилиши тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилинсин».

Жуда тўғри айтилган! Биз партия сиёсатини, олдинда турган ишлаб чиқариш вазифасини одамларга қай тилда яхши тушунтира олсак шу тилда гапиришимиз лозим. Умуман айтганда, миллатларнинг жипслашуви учун аввалари бўлганидек қоғозда эмас, амалда жиддий, ўйлаб иш олиб бориш лозим. Конференция резолюцияларидан мен шундай мазмунни уқдим.

Суҳбатни «Совет Ўзбекистони» махсус мухбири А. РАҲИМБЕРДИЕВ олиб борди.

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Ливан Коммунистик партияси Бош секретарининг ўринбосари Нозим Абдулсамат Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқда.

5 август куни Нозим Абдулсамат Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев билан суҳбат бўлиб ўтди.

Суҳбатда Ўзбекистон ССР ташқи ишлар министри С. О. Азимов иштирок этди.

Унинг республика бўйлаб сафари программасида Бухоро ва Самарқандга бориш кўзда тутилган. Н. Абдулсамат XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси делегатлари билан учрашади, саноат корхоналари ва илмий муассасаларга боради, қадимий шаҳарларнинг диққатга сазовор жойлари билан танишади.

* * *

Танишиш мақсадида сафарга чиққан Сенегал Мустақиллик ва меҳнат партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Амат Дансоко Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди.

5 август куни Амат Дансоко Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида қабул қилинди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари В. Н. Лобко билан суҳбат бўлиб ўтди.

Сенегаллик меҳмон республикамизда бўлган чоғида саноат корхоналарида, колхозларда бўлади, Бухоро ва Самарқандга бориб, ана шу шаҳарларнинг тарихий-меъморчилик ёдгорликлари, янги қурилишлар олиб борилаётган районлари билан танишади.

* * *

Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГБСП Магдебург округ комитетининг биринчи секретари Вернер Эберляйн Бухоро ва Самарқандни бориб кўриб, Ўзбекистон билан танишишни ниҳоясига етказди.

Меҳмон республикамизда бўлган вақтда саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналарига бориб, ишчилар ва колхозчилар билан суҳбатлашди, музейларда бўлди, республика шаҳарларининг диққатга сазовор жойлари, тарихий меъморчилик ёдгорликларини кўздан кечирди.

(ЎзТАГ).

ТЕХНИК ИЖОДКОРЛИККА ЭЪТИБОР КУЧАЙИШИ КЕРАК

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш юзасидан партиямиз белгилаган йўлни амалга оширишнинг муҳим омилларидан бири халқ хўжалик вазифаларини ҳал этишда изланувчан авторларнинг ижодий имкониятларидан янада фаолроқ фойдаланишдир. Техника бобида изланишга асосланган ижодкорлик билан республикамизда минг-минглаб кишилар шуғулланмоқдалар. Бундай ижодкорликнинг ташаббусни кенгайтиришдаги имкониятлари катта бўлиб, у интеллектуал ва маданий даражани ошириш, шахсий ижодий имкониятларни қулф урдириш, бўш вақтни фойдали ўтказиш, ёшларда ижод ва меҳнат кўникмаларини тарбиялашга ёрдам беради.

Техникавий ижодкорлик соҳасидаги оммавий ҳаракат унинг олдида турган иқтисодий ва социал вазифаларни самарали ҳал этишга ёрдам бериши учун бундай ижодкорликка қулай шарт-шароит яратиш, ташкилий, техникавий, иқтисодий таъминот жиҳатидан қатор тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга ошириш керак.

Республикамизда техник ижодкорликни ривожлантириш бўйича республика координацион кенгаши тузилди, унинг қошида ёшларнинг илмий-техникавий ижодкорлиги ҳамда ҳаваскор техникавий ижодкорликка ҳамкорлик қилиш секциялари очилган. Ҳаваскорлик техникавий ижодкорлик клублари ташкил этилиши лозим бўлган корхоналар, ташкилотлар, халқ депутатлари маҳаллий Советларига қарашли маданият уйлари, ҳунар-техника таълими билим юртлари аниқлаб олинди. Республиканинг барча областларида ҳам координацион кенгашлар тузилиб, ҳаваскорлик техникавий ижодкорлик клублари ташкил этиш юзасидан таянч корхона ҳамда ташкилотлар белгилаб қўйилди. Бундай клубларни тегишли тартибда бинолар, материаллар, асбоб-ускуналар билан таъминлаш, унинг ташкилий структурасини қарор топтириш чоралари белгиланди.

Бироқ шуни таъкидлаш керакки, ҳаваскорлик техникавий ижодкорликни ривожлантириш юзасидан таянч корхона ва ташкилотларнинг аксариятида министрлик ва идоралар етарлича назорат қилмаётганликлари сабабли бу борада иш кўнгилдагидек бормаяпти. Кўпгина министрлик ва идоралар белгиланган тадбирларни амалга оширишга юзаки муносабатда бўлиб, конкрет топшириқ ва ижро муддатлари кўрсатилмаган, клубларнинг моддий-техника таъминоти тартиби белгиланмаган буйруқлар чиқариш билан кифояланмоқда. Республика Давлат агросаноат комитети, Алоқа министрлиги, собиқ Мелиорация ва сув хўжалиги, Қурилиш министрликлари шулар жумласидандир.

Бутуниттифоқ ихтирочи ва рационализаторлар жамияти регионал кенгашларига шу регионадаги корхона ва ташкилотлар қошида очилган клублар фаолиятини мувофиқлаштириб бориш, уларга ташкилий ва методик ёрдам бериш, изланувчан авторларга техникавий хизмат кўрсатиш топширилди. Клублар ҳамда авторларни етишмаётган материаллар, асбоб-ускуналар билан марказлаштирилган тартибда таъминлаш, шунингдек, ҳаваскор авторлар ечимларини саноатда фойдаланишгача етказиш учун ҳаваскорлик техникавий ижодкорлик таянч клублари ташкил этишга рухсат берилди. Лекин бундай клублар Бутуниттифоқ ихтирочи ва рационализаторлар жамияти Фарғона ва Наманган область советлари қошидагина очилди, холос. Тошкент шаҳар, Андижон ва Самарқанд область ижроия комитетлари қарори билан ўтган йилдаёқ Бутуниттифоқ ихтирочи ва рационализаторлар жамияти область советларига таянч клублари ташкил этиш учун бино ажратиб бериш топширилган эди, лекин ҳануз бу қарор бажарилгани йўқ.

Республикамизда ҳаваскорлик техникавий ижодкорлик клубларидан 213 таси очилиши мўлжалланган эди. Ваҳолонки, маҳаллий Советлар томонидан 31 клуб очилди, холос. Ташкил этилган клубларнинг аксарияти энди-энди тетапоя қилмоқда. Ростмана ишлаётган клублар эса бармоқ билан санарли. Яқинда Олмалиқ, Оҳангарон, Бекобод, Чирчиқ шаҳарлари, Бўка, Чиноз, Орджоникидзе районлари ва Тошкент шаҳрида текшириш ўтказилди. Натижада шу нарса маълум бўлдики, шаҳар ва район ижроия комитетларининг аксарияти ҳаваскорлик ижодиёти клублари ташкил этишга етарлича эътибор қилмаяптилар. Оҳангарон шаҳри, Чиноз, Бўка, Орджоникидзе районлари ҳамда Тошкент шаҳри районлари ижроия комитетлари эса клуб очиш юзасидан қарор ҳам чиқармаганлар.

Чирчиқ шаҳар ижроия комитети қарори билан «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати, 7-ўрта ҳунар-техника билим юрти қошида, «Чирчиқсельмаш», Трансформатор заводлари базасида клублар очиш вазифаси белгиланган эди. Лекин қарор ижроси назорат қилиб борилмади. Натижада бугунги кунда Чирчиқда битта ҳам клуб йўқ. Уларни очиш юзасидан илк одимлар қўйилди, холос. Қорақалпоғистон АССР, Сурхондарё, Сирдарё, Бухоро, Хоразм, Жиззах областларида ҳам аҳвол шундай.

Республика Давлат агросаноат комитети махсус буйруқ чиқариб, ҳаваскорлик техникавий ижодкорликни ривожлантириш тадбирларини белгилади. Буйруқда бундай клубларни очишда ҳунар-техника билим юртлари таянч ташкилот сифатида кўрсатиб ўтилган, аммо шундай клублар очилиши керак бўлган корхона ва ташкилотлар умуман эслатилмайди. Ваҳолонки, ҳунар-техника билим юртларида бундай клублар ташкил этиш билан республика Ҳунар-техника таълими давлат комитети шуғулланади. Қишлоқларда яшовчи изланувчан ижодкор кишилар анча қийналаётганликлари эътиборга олинса, республика Давлат агросаноат комитети раҳбарларининг бу муҳим ишга муносабати кишини ажаблантиради.

Ижодкор кишиларнинг талаб ва эҳтиёжларига эътиборсиз бўлиш, амалий аҳамиятга эга бўлган таклиф, ечимларни ишлаб чиқаришга татбиқ этишдан бўйин товлаш партия комитетлари, совет, хўжалик органлари томонидан партия ва давлат интизомини қўпол тарзда бузиш деб қаралиши керак. Республикада техника бобида ҳаваскорлик ижодиётини янада ривожлантиришда министрлик ва идоралар, область ижроия комитетлари координацион кенгашлари, Бутуниттифоқ ихтирочи ва рационализаторлар жамияти советлари, илмий-инженерлик жамиятларининг муштарак куч-ғайратларини, қолаверса, изланувчан кишиларга тегишли шароит яратиб беришда корхоналарнинг ўзининг куч-ғайратини жамлаш зарур. Ҳамкорликда, бир ёқадан бош чиқариб иш тутиб, ҳаваскорлик техникавий ижодкорлик клубларини ташкил этиш, ҳеч шубҳасиз, ўз самарасини беради, клубларнинг ташкил этилиши эса ҳаваскорлик техникавий ижодкорликни ривожлантиришга янги омил бахш этади.

Т. АЛИМОВ,
Бутуниттифоқ ихтирочи ва рационализаторлар жамияти Ўзбекистон республика кенгашининг раиси.

Тошкент тўқимачилик комбинати ҳузуридаги билим юрти битирувчилари корхонанинг цехларида ишлаб, ўз билим ва касб маҳоратларини оширмоқдалар.

Суратда: 18-ҳунар-техника билим юрти битирувчиси Л. Дементьева (чапда) ўз мураббийси Н. Пожиткова ва цех бошлиғи С. Сулаймонов билан ишчилик шарафи хусусида суҳбатлашмоқда.

А. Кошкин фотоси (ЎзТАГ).

Тўққиз ойлик план бажарилди

Советобод районидаги «Улус» совхози «оқ чашма» соҳибалари сут тайёрлаш тўққиз ойлик планини уддалаб қўйишди. Улар эл дастурхонига 5 минг 188 центнер сут ҳадя этишди. Бу тўққиз ойлик планнинг 101,7 процентига тенг ёки ўтган йилнинг шу даврида тайёрланган маҳсулотдан 1 минг 198 центнер кўп.

Эришилган муваффақиятда Хосият Сафарова, Анор Тўйлиева сингари тажрибали сигир соғувчиларнинг ҳиссаси катта. Улуслик «оқ чашма» ижодкорлари сут тайёрлаш бўйича белгиланган йиллик планни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 71 йиллигига қадар бажаришга аҳд қилишди.

Райондаги яна бир хўжалик — «Москва» совхозида ҳам бу соҳадаги тўққиз ойлик план уддаланди. Давлатга 4 минг 368 центнер маҳсулот етказиб берилди.

А. САТТОРОВ.

Газетада босилмади, аммо чора кўрилди

НАВОИЙ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— Хатирчи районидаги Ленин номли колхоз правлениеси раиси Н. Раҳматов хўжалик фаолиятида нуқсонларга йўл қўяётганлиги тўғрисидаги хатнинг текшириш якунлари район партия комитети бюроси мажлисида муҳокама қилинди.

Ҳисоб-китоб ишлари устидан назоратни бўшаштирганликлари, ишда камчиликларга йўл қўйганликлари ва хўжалик экономикасини пасайтириб юборганликлари учун коммунист Н. Раҳматовга выговор эълон қилинди, колхоз партком секретари К. Шариповга танбеҳ берилди.

Ленин номли колхоз партия комитетининг қарори билан ревизия комиссияси раиси М. Бобоевга, бригадир Б. Шириновга қаттиқ выговор, бош экономист Х. Мавлоновга выговор берилганлиги эътибор учун қабул қилинди.

Бундан ташқари колхоз правлениеси қарори билан агроном И. Икромовга, қурилиш бўйича собиқ техник М. Асадовга, омбор мудири Ташановга ҳайфсан эълон қилинди.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг материаллари

КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил 29 июль куни бўлиб ўтган Пленуми материаллари алоҳида китобча қилиб чиқарилди. Унга Пленум тўғрисидаги информацион билдириш, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг «XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси қарорларини бажариш соҳасидаги амалий ишлар тўғрисида» қилган доклади, Пленумнинг «КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси қарорларини бажариш соҳасидаги амалий ишлар тўғрисида», «Партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов ҳақида» ҳамда «Партия аппаратини қайта қуришнинг асосий йўналишлари тўғрисида»ги қарорлари кирган.

Китобча Сиёсий адабиёт нашриётида чиқарилди.

(ТАСС).

• *Қайта қуриш чорраҳаларида*

ГИЛАМЧИ ҚИЗЛАРНИ ҚАЙТАРИНГ

ЎЗБЕКИСТОН ССР МАҲАЛЛИЙ САНОАТ МИНИСТРЛИГИ МУҲОКАМАСИГА

«Бахмал» совхозидаги гилам тўқиш фабрикасида бир пайтлар 100—120 нафар хотин-қиз меҳнат қиларди. Мактаб ёшидаёқ онаси-ю, бувисидан гилам тўқиш сирларини ўргана бошлаган қизжувонларни станокларга ўтказиш қийин бўлмаганди ўшанда. Тезда ана шу кичик фабрика йилига 300 минг сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқара бошлади. Бахмал гиламларининг шуҳрати Иттифоққа таралди. Энг муҳими, узоқ қишлоқлардаги уй бекалари ва ўқишни битирган қизлар ижтимоий фойдали меҳнатга жалб этилди.

Афсуски, яқинда мазкур корхонада бўлганимизда тамоман ўзгача манзаранинг гувоҳи бўлдик. Фабрикада бор-йўғи... 16 киши меҳнат қилаётган экан. Ҳар йили 600 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган, қиймати 237 минг сўмлик жиҳозлар, асбоб-ускуналардан деярли фойдаланилмаяпти.

— Қизлар кетиб қолишди, — деди цех мастери Норхол Собирова афсус билан. — Ажойиб коллективимиз тарқаб кетди.

— Сабабини айтиб беролмайсизми?

— Аввало, раҳбарларимиз хом ашёни етказиб беролмадилар. Ойлаб чиқинди иплардан гилам тўқишга мажбур бўлдик. Оқибатда битта гилам ишлаб чиқариш учун уч баробар ортиқча меҳнат, вақт сарфлашга тўғри келди. Бундай шароитда сифат ҳақида гапирмаса ҳам бўлади. Бунинг устига маошларимизни 3—4 ойлаб кечиктириб берадиган бўлишди. Иш шароити тобора ёмонлашиб кетаверди.

Мастернинг куюнганича бор. Гиламчи қизлар сифатсиз маҳсулот учун ноҳақ маломатларга қолдилар. Бора-бора уларга умуман эътибор ҳам бермай қўйишди. Ҳар куни улар ишга келиб-кетадиган автобус ҳам қатнамай қўйди. Хуллас, бутун бошли фабрика бир йилда деярли тугаб битди. Тўқувчиларнинг фабрикага келишга юраги безиллайдиган бўлиб қолди.

Область маҳаллий саноат бошқармасининг собиқ раҳбарлари ўз айбларини ёпиш мақсадида 1987 йили фабрикани Жиззах тикув фабрикасининг филиалига айлантиришди. Гўёки бу билан филиални оёққа туриб олишига ёрдам бермоқчи бўлдилар. Аммо тикув фабрикасининг ўзи бўйнигача қарзга ботган эди. Буни раҳбарлар ҳам яхши билишарди. Ўша даврда бошқармага янги бошлиқ этиб тайинланган Ўктам Мўминжонов (ҳозирликда у ҳам собиқ) эса «қош қўяман деб, кўз чиқарди». Фабрикага бориб, гилам тўқиш станокларининг бир қисмини цехдан чиқариб ташлашни буюрди.

— Энди бу ерда арқон тўқийсизлар, — деди у бўшаб қолган бинони кўрсатиб.

Афсуски, гилам тўқиш учун шай турган жиҳозларни олдирган бошлиқ қизларга ваъда қилган хом ашёни етказиб беролмади. Аксинча, бир йил ҳам ишламасдан корхонани аро йўлда қолдириб ишдан бўшаб кетди.

Бу ўринда областда раҳбар кадрларни танлаш, жой-жойига қўйишда шошма-шошарлик қилинаётгани юқоридаги каби фактлар содир бўлишига олиб келаётганлигини таъкидлаш даркор. 1986 йилдан буён бошқарма бошлиғи вазифасида беш киши ишлади. Бошқармага қарашли Жиззах тикув фабрикасида ҳам бу пайтда 5 марта директор алмаштирилди. Бундай фактларни яна давом эттириш мумкин.

— Фабрикамизда ишлаб кетган кўпгина моҳир тўқувчилар коллектив билан алоқаларини узмаган, —дейишди биз билан суҳбатда У. Қирғизова, Ж. Хурсанова, М. Эшонқулова кабилар. — Илгаригидек шарт-шароит яратилса, уларнинг кўпчилиги албатта, қайтиб келишади. Ҳатто қўшни совхозларда яшовчи қизлар ҳам фабрикада ишлаш иштиёқида.

Ҳозир область маҳаллий саноат бошқармаси бошлиғи вазифасини бажараётган Давлат Муҳиддинов ва бошқарма бошлиғининг ўринбосари Уммат Одиловлар билан Бахмал район Совети ижроия комитети биносида учрашиб қолдик.

— Худди шу ташвишда юрибмиз, — деди Д. Муҳиддинов. — Ҳозирча автобус масаласини ҳал этдик. Райондаги «Бинокор» кооперативи билан бинони тўла ремонт қилиш ҳақида шартнома тузилди. Барча иситиш-совутиш тармоқлари қайта қурилди. Ошхона, дам олиш хоналари фаолиятини алоҳида назоратга оламиз. Хуллас, бахмаллик ранжиган қизларга зарур шарт-шароитларни яратамиз. Бахмал гилам фабрикаси келгусида областдаги забардаст корхоналардан бири бўлиб қолади.

Биз бу сўзларнинг амалда ҳам айнан шундай бўлишини истардик. Ана шунда бахмаллик қиз-жувонлар ўзларининг севимли корхоналарига қайтиб келишади. Уларга Бахмал гиламлари шуҳратини тиклаш учун имконият туғилади.

Қизлар қайтиб келишармикин? Бу саволга жавобнинг қандай бўлиши область маҳаллий саноат бошқармаси раҳбарларининг бундан кейинги фаолиятига, қолаверса тармоқ министрлигининг диққат-эътиборига боғлиқ.

Б. САТТОРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ГАЗЕТАЛАР, ЖУРНАЛЛАР, ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИОДА ҲОСИЛНИ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИШ, УНИ САҚЛАШ ВА ҚАЙТА ИШЛАШ, ЕМ-ХАШАК ТАЙЁРЛАШ, ЧОРВАЧИЛИКДА ҚИШЛОВГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ МАСАЛАЛАРИНИ ЭНГ ЯХШИ ЁРИТГАНЛИК УЧУН БУТУНИТТИФОҚ КОНКУРСИ ТЎҒРИСИДА

НИЗОМ

Конкурснинг мақсади матбуот, телевидение ва радио ходимларини қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йиғиштириб олиш, уларни сақлаш ва қайта ишлаш, ем-хашак тайёрлаш, чорвачиликда қишловга тайёргарлик кўриш масалаларини ёритишда, қишлоқ хўжалигидаги илғор тажрибани ёйишда янада актив қатнашишга жалб этишдан иборат.

Конкурсда марказий, республика, ўлка, область, (шу жумладан ёшлар), округ, қўшма, шаҳар, район газеталари, журналлари, Телевидение ва радиоэшиттириш комитетларининг журналистлар коллективлари иштирок этадилар.

Марказий, республика, ўлка ва область матбуот органлари, телевидение, радио бўйича конкурсни якунлаш учун Бутуниттифоқ жюриси, округлар, қўшма, шаҳар ва район матбуот органлари ва радио бўйича конкурсни якунлаш учун республика, ўлка ва область жюрилари тузилади.

Конкурс якунлари чиқарилаётганда:

— КПСС XXVII съезди, XIX партия конференцияси ва КПСС Марказий Комитети 1988 йил июль Пленуми қарорларини бажариш учун қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олиб бораётган ишларнинг ёритилганлиги;

— ем-хашак тайёрлаш, ҳосилни йиғиштириб олиш, ташилаётганда унинг исроф бўлишини камайтириш, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш, ишлаб чиқариш технологиясига риоя қилиш, энг юқори пировард натижаларга эришиш имконини берувчи техникадан ва ўғитлардан ўринли фойдаланишни таъминлайдиган меҳнатни ва бошқарувни самарали ташкил этишни, хўжалик юритишнинг иқтисодий методларини амалда қўллаётган қишлоқ хўжалик корхоналари коллективлари, ташаббускор хўжалик ходимларининг илғор тажрибаси пропаганда қилинганлиги;

— партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг меҳнаткашларни қишлоқ хўжалигида, агросаноат комплекси корхоналарида, транспортда олиб бораётган ташкилотчилик ва ғоявий-сиёсий ишлари таҳлил этилганлиги;

— журналистик маҳорати даражаси, материалларнинг оперативлиги;

— эълон қилинган материалларнинг таъсирчанлиги ҳисобга олинади.

Область, ўлка, республика ва марказий матбуот органлари, телевидение ва радионинг журналистлар коллективларини мукофотлаш учун ҳар бири 500 сўмдан 10 та мукофот, шу жумладан:

— марказий газеталар, журналлар, Телевидение ва радиоэшиттириш комитети редакциялари учун иккита мукофот,

— Иттифоқдош республикалар газеталари, журналлари, телевидение ва радиоэшиттириш комитети редакциялари учун учта мукофот,

— автоном республикалар, ўлкалар ва областлар газеталари, журналлари, телевидение ва радиоэшиттириш комитети редакциялари учун бешта мукофот белгиланади. Ғолиблар СССР Журналистлар союзининг Фахрий ёрлиқлари билан тақдирланадилар.

Бутуниттифоқ жюриси СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси билан келишган ҳолда 88-йил ҳосилини йиғиштириб олишни ёритишда алоҳида ўрнак кўрсатган газеталар, журналларнинг, телевидение ва радиоэшиттириш комитетларининг 10 та журналистлар коллективини «Совет матбуоти» бўлимида намойиш этиш ва уларни Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг медаллари билан мукофотлаш учун тавсия этади.

Республика, ўлка, область журналистлар ташкилотлари правлениелари ва бюролари тегишли жюрининг тақдимига биноан конкурс совриндорларини, шунингдек округ, бирлашма, шаҳар ва район газеталари ўртасида уларни рағбатлантириш даражаларини белгилайди.

Конкурсга 1988 йил июль-октябрь ойларида матбуотда эълон қилинган ёки телевидение ва радио орқали берилган асосий материаллар тўпланиб, тегишли журналистлар ташкилотлари правлениелари ва президиумлари томонидан партия комитетлари билан келишилган ҳолда тақдим этилади.

Бутуниттифоқ жюрисига материаллар қуйидаги адресга жўнатилади: 119021, Москва, Зубов бульвари, 4. Конвертга «88-йил ҳосилини йиғиштириб олишни энг яхши ёритганлик учун конкурсига» деб ёзилади. Материалларни қабул қилиш муддати 1988 йилнинг 5 ноябрида якунланади.

Юборилган материалларни Бутуниттифоқ жюриси кўриб чиқади. Узил-кесил қарорни СССР Журналистлар союзи правлениесининг секретариати қабул қилади.

Конкурс 1988 йилнинг ноябрь ойида якунланади.

• Озиқ-овқат: турмушимизнинг энг нозик, ўткир муаммоси

БАЛИҚЧИЛИККА ЕТАРЛИ ЭЪТИБОР БЕРИЛМАЁТИР

Хоразм области сув ҳавзаларига, табиий кўлларга бой: Амударё, Туямўйин сув омбори, узунлиги 1000 километрдан зиёд масофага чўзилган каналлар, 6600 километр узунликдаги коллекторлар, саҳни 10 минг гектарга яқин катта-кичик кўллар... Уларнинг ҳаммасида бугунги кунда балиқчиликни ривожлантириш учун қулай имкониятлар бор. Шунингдек, 35 минг гектар майдонни эгаллаган шоли плантацияларидан ҳам балиқ етиштиришда фойдаланиш мумкин.

Хўш, областда бу борада қандай ишлар қилинмоқда!

ШОВОТ районидаги «СССР 60 йиллиги» совхози, Хива районидаги Фрунзе номли, Боғот районидаги Нариманов номли колхозларда табиий кўллардан балиқ овлаш йил сайин кўпаймоқда.

1981 йил Фрунзе номли колхоз территориясидаги 50 гектар ерда балиқчилик ҳавзаси ташкил этилиб, ўша йили 6 тонна балиқ овланган, 1987 йилда эса бу ерда 100 тоннага яқин балиқ етиштирилди. Ҳозир колхоз балиқчилик хўжалигининг сув ҳавзалари 150 гектарни ташкил этади. Даромад ҳам йил сайин кўпайиб бормоқда.

— Кўл ва ҳовузларда балиқ урчитишни яхшилаш учун инкубатория қурдик, — дейди балиқчилик хўжалиги мудири О. Оллаберганов. — Чунки овланган балиқлар ўрнини тўлдириш тўғрисида ҳам ўйлаш керак-да!

Аммо хўжалигимизда тармоқни ривожлантириш муаммолари тўла ҳал этилган, деб бўлмайди. Масалан, колхоз балиқчилари маҳсулот етиштиришни ҳозиргидан уч баравар кўпайтиришлари мумкин. Лекин бунинг учун аввало, хўжаликни махсус омихта ем билан етарлича таъминлашни йўлга қўйиш керак.

Областда ўз территорияларида кўл, коллектор ва балиқ асраш ҳавзалари ташкил этиш имконига эга хўжаликлар талайгина. Чунки бундай кўл ва коллекторлардаги мавжуд табиий озуқа бойликларининг ўзи балиқ булдуруқларининг кўпайиши учун қулай. Қолаверса, бу соҳада В. И. Ленин номли Хоразм Давлат педагогика институтининг биология кафедраси коллективи кўп йиллардан бери илмий изланишлар олиб бормоқда.

Табиийки, кўллар табиатнинг, атроф-муҳитнинг микро иқлимига энг зарур манба. Улар ҳар бир қишлоққа, ҳар бир районга ўзига хос бетакрор манзара бағишлайди. Лекин турғунлик даврида областдаги кўплаб кўллар йўқ қилиниб, ўрнига пахта ва бошқа экинлар экиб юборилди. Уларни кўмиш, бузиш, қуритиш учун минг-минглаб сўм маблағ сарфланди...

— Ҳолбуки, бундай кўллар одатда зах сувлар тўпланадиган жойлар эди. Улар ер ости сувларининг доим бир меъёрда сақланишида катта роль ўйнарди. Яхшиямки, биз ўшанда айримларини бир амаллаб сақлаб қолишга муваффақ бўлган эканмиз. Ҳозир шу кўллардан ҳар йили 60-70 тоннагача балиқ овлаяпмиз, — дейди Шовот районидаги «СССР 60 йиллиги» совхози директори А. Абдуллаев. — Афсуски, областимиздаги барча хўжаликларнинг ҳам раҳбарлари ўшанда шундай қилишолмади. Натижада областда кўллар ва ҳавзалар сони кескин қисқариб, балиқчилик ривожига тўсиқ қўйилди.

Областда ўн бир шоличилик совхози ва бир колхоз бор. Уларнинг ҳар бирида 50-100 гектар атрофида фойдаланмасдан сув босиб ётган кўлчалар, ҳавзалар мавжуд. Савол туғилади: уларда балиқчилик тармоқлари ташкил этса бўлади-ку! Улар учун ҳатто балиқ чавоқчалари сотиб олишга ҳожат ҳам йўқ. Катта-катта шолипояларда миллионлаб чавоқчалар табиий ҳолда кўпаймоқда, етилмоқда. Шоликор хўжаликлардаги плантацияларга сув оқизиш тўхтатилганди, кейин уларда ёз бўйи етилган балиқчаларни тутиб, сув ҳавзаларига юборилса ҳамма шоличилик хўжаликларида 50-100 тоннадан балиқ тайёрлаш имкони яратилган бўларди.

Бироқ область агросаноат комитети озиқ-овқат муаммоларининг ҳал этилишида салмоқли ўрин касб этувчи бу тармоққа ҳозирча етарли эътибор бермаяпти.

Тўғри, область балиқчиликни муҳофаза қилиш инспекцияси ходимлари хўжаликлар территориясидаги мавжуд насосларни балиқ ва чавоқчаларнинг далаларга ўтиб кетишидан асрайдиган махсус симтўрлар билан жиҳозламаганлиги учун қатор колхоз ва совхозларга жарима солишди. Масалан, Урганч районидаги «Пахтакор» колхози ҳисобидан 115 минг сўм, Янгибозор районидаги «Россия» совхозидан 3 минг сўм, область насос станциялари бошқармасидан 36 минг сўм «товон» олишди. Хонқа районининг деярли ҳамма хўжаликлари мутахассислари ишга бефарқ қараганликлари учун жарима тўлашди. Аммо жарима билангина иш битмаяпти-да?! Уни тўлашга тўлашяпти-ю, насосларга махсус симтўрлар қўйиш ҳақида барибир ҳеч ким қайғурмаяпти. Пировардида, чавоқлар, балиқлар қирилиб кетяпти. Инспекция ходимлари эса «бу ҳақда жойларга хат жўнатганмиз, чоралар кўряпмиз», дея хотиржам юрибдилар.

Хуллас, областда балиқчиликни ривожлантириш истиқболлари кўп. Уни қисқа муддат ичида фойдали тармоққа айлантириш имкони ҳам бор. Мутахассислар фикрича, ана шу имкониятлар ишга солиниб, табиий кўллар, шолипоялар, каналлар, коллекторлар ва сунъий ҳовузлардан омилкорлик билан фойдаланса, областда балиқ етиштиришни йилига ҳозиргига нисбатан, яна 10-15 минг тоннага етказиш мумкин. Бу шубҳасиз, халқ таъминоти яхшиланишига, эл дастурхонининг тўкин, маъмур бўлишига, энг муҳими, мамлакат Озиқ-овқат программасининг бажарилишига қўшилган муносиб ҳисса бўларди.

Ф. ЗОҲИДОВ,
И. ШОМУРОДОВ.

ИМКОНИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИБ

КПСС XIX Бутуниттифоқ конференциясида, КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил июль Пленумида озиқ-овқат проблемаси энг ўткир масала қилиб қўйилди.

Риштон районидаги «Ленинград» совхози чорвадорлари бу даъватга амалий иш билан жавоб беришга бел боғлашган. Улар мавжуд имкониятлардан фойдаланиб, чорвачиликни интенсив ривожлантиришга эришмоқдалар. Зооветеринария қоидаларига қатъий риоя қилиш, қорамолларни тўйимли озуқалар билан парваришлаш натижасида хўжалик сут етиштириш етти ойлик топшириғини ошириб бажарди.

Айни кунларда бу ерда чорва моллари тўйимли озуқалар билан парвариш қилиниши билан бирга қишловга ҳам пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Суратларда: 1. Илғор чорвадор, коммунист Аминжон Оламов. У боқимидаги ҳар бир қорамолни пландаги 400 грамм ўрнига 750-800 граммдан семиртиришга эришяпти. 2. Ферманинг илғор сут соғувчилари — Ҳамида Ҳолматова билан Тилобат Бойматова. Улар ҳар бир сигирдан кунига 10-11 килограммдан сут соғиб олишяпти. 3. Озуқа ғарамлари.

У. Қўшвоқов фотолари.

МЕВА — ДАВЛАТГА

Ульянов районидаги «Ўзбекистон комсомоли 50 йиллиги» совхози боғбонлари меҳнатда қувончли ютуқларни қўлга киритдилар. Улар давлатга мева сотиш йиллик планларини барвақт бажаришди. Қабул пунктларига плandаги 95 тонна ўрнига 112 тонна олма, шафтоли каби турли хил мевалар топширилди.

Хўжаликда давлатга мева топшириш давом этмоқда. Бу йил мева сотиш миқдорини 150 тоннага етказишга аҳд қилган боғбонлар ҳозиргача Бутуниттифоқ фондига 17 тонна мева жўнатишди.

Шу кунларда район сабзавоткорлари ва полизчилари меҳнати ҳам таҳсинга лойиқ. Улар давлатга 480 тонна сабзавот ва 330 тонна полиз маҳсулотлари етказиб бериш учун курашни тобора кучайтирмоқдалар.

К. МУСАЕВ.

ПОЛИЗ МАҲСУЛОТЛАРИГА — ЯШИЛ ЙЎЛ!

Ҳозир республикамизда айни пишиқчилик. Деҳқонларимизнинг узоғини яқин қилишда ва етиштирилган ҳосилни ташиб келтиришда кўплаб транспорт воситалари жалб этилмоқда. Шу сабабли кўча ва йўлларда транспорт сони ортди. Бироқ Тошкент ва республикамизнинг бошқа жойларидаги бозорларга маҳсулотларни олиб бориш учун машина топишда деҳқонлар қийинчиликларга дуч келмоқдалар. Кўпинча мавжуд транспорт воситаларидан тўғри фойдаланилмаётганлиги оқибатида шундай аҳвол юз бермоқда.

Полиз маҳсулотларини ташишга мўлжалланган транспорт воситаларидан нотўғри фойдаланиш, шунингдек кўпчилик ҳолларда ҳайдовчиларнинг белгиланган нархдан ортиқча ҳақ олиши фактлари содир бўляпти. Ҳайдовчилар деҳқонлардан олган« чой чақа»ларини гўёки йўлда турган давлат автоинспекцияси ходимларига берамиз, деб «важ» қилиб, бу пулларни ўз ҳамёнларига урмоқдалар.

Бундай иллатларнинг олдини олиш, уни бартараф этиш учун давлат автомобиль инспекцияси ходимлари жойларда бир қатор тадбирларни амалга оширмоқдалар. Чунончи, меҳнатсиз даромад кетидан қувган ҳайдовчиларни ўз вақтида аниқлаш, уларга нисбатан маъмурий ва жиноий жазо чораларини қўллаш тадбирлари ҳақида тушунтириш ишлари олиб борилмоқда. Бу соҳада айниқса, республикадан ташқарига ноқонуний йўл билан полиз маҳсулотларини олиб чиқишга ҳаракат қилаётган ҳайдовчиларга алоҳида эътибор бериляпти.

Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида кўрилган чора ва тадбирлар натижасида 6000 дан ортиқ ҳайдовчи давлат машиналаридан шахсий манфаатлари йўлида фойдаланганликлари аниқланди. Улардан 300 га яқини қишлоқ хўжалик маҳсулотларини республикамиздан ташқарига олиб чиқишга уринган ҳайдовчилардир. Мисолларга мурожаат қилайлик: шу йилнинг июнь ойида Бўка районини территориясида Сирдарё область агросаноат комитетига қарашли 7-автоколоннанинг ҳайдовчиси А. Еозоров «Зил-133» маркали 44-02 СИО» рақамли автомашинада 6 тонна помидорни четга олиб чиқиб кетмоқчи бўлганда ушланди.

Тошкентдаги Чимкент ГАИ постида «01-01 КМО» рақамли КамАЗ машинаси ҳайдовчиси Савчук қўлга тушди. У ноқонуний равишда 11 тонна помидорни республикамиздан ташқарига олиб кетаётган эди.

Навоий область территориясида эса «49-79 АДЛ» рақамли КамАЗ машинаси ҳайдовчиси арманистонлик П. Варданян чайқовчилар билан келишган ҳолда 12 тонна саримсоқни олиб кетаётганида автоинспекция ходимлари томонидан тўхтатилди.

31 июль куни Янгийўл районини территориясида Тошкент область Калинин район агросаноат бошқармасига қарашли «15-14 ТШП» рақамли КаМАЗ машинаси тўхтатилди. Маълум бўлишича А. Қодиров давлат иши билан Фарғона областига командировкага борган. Қайтишида эса мўмай пул ишлаш мақсадида Зомин районидан 8 тонна қовун олиб, Тошкент бозорига келтиришга ҳаракат қилган.

Афсуски, бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Ҳайдовчиларнинг юлғичлиги орқасида деҳқонларимиз етиштирган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари бозорларга етиб келишида турли хил муаммолар пайдо бўлмоқда. Полиз маҳсулотлари нархи пасаймаётир.

Юқорида келтирилган салбий ҳодисаларнинг олдини олиш ва уни бартараф этиш мақсадида қишлоқ ва посёлка Советларида ана шу маҳсулотларни етиштирган деҳқонлар билан учрашувлар ўтказилмоқда. ГАИ ходимлари уларга полиз маҳсулотларини ташиш ва транспортларга тўланадиган ҳақ тўғрисида суҳбатлар ўтказмоқда. Ана шундай суҳбатлар полиз маҳсулотларини ташийдиган ҳайдовчилар орасида ҳам ўтказилмоқда.

Давлат автоинспекцияси ходимлари Тошкент ва республикамизнинг бошқа шаҳарларига борадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ортилган транспорт воситаларини мақсадсиз тўхтатиши ва текшириши қатъиян ман этилди.

Деҳқонларимиз ўзи етиштирган маҳсулотларини шаҳарликлар дастурхонига тез ва сифатли қилиб етказиб беришлари учун тегишли чора ва тадбирларни бундан буён ҳам амалга ошираверамиз.

Б. НОСИРОВ.

Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги Давлат автомобиль инспекцияси бошқармаси бўлинмасининг бошлиғи, милиция майори.

• Наказ ва ижро

Шаҳрисабз шаҳрида кўпдан бери ҳал бўлмай келган муҳим муаммолардан бири — тозалаш иншооти ва канализация қурилиши ниҳоясига етадиган бўлди. Бу халқ талаби, сайловчиларнинг олий ҳокимият вакилига наказн эди. Бу шаҳар учун, унинг атроф-муҳит тозалиги, келгуси истиқболи учун нақадар зарур иншоот. Аммо сайловчиларнинг яна бир наказн — аҳолининг маданий эҳтиёжини қондирадиган кинотеатр қурилиши негадир пайсалга солинмоқда. Буни қандай тушунмоқ керак!

САЙЛОВЧИЛАР МАМНУН БЎЛДИ

Ўтган йил охирида узоқ йиллардан бери ҳукм суриб келган сансалорликка ниҳоят барҳам бериладиган бўлди. Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети шаҳрисабзликлар талабига қиё боқди. Канализация ва тозалаш иншооти қурилишини тезлаштириш мақсадида 1988 йил учун 1 миллион 240 минг сўм капитал маблағ ажратди. Ўз навбатида республика Уй-жой ва коммунал хўжалик министрлиги ҳам қараб турмади, 900 минг сўм маблағ берди. Қарабсизки, ҳаммаси бўлиб 2 миллион 140 минг сўм маблағ қўлга киритилди.

Қурилиш-монтаж ишларини ўз зиммасига олган республика Қурилиш министрлигининг 13-қурилиш трестига қарашли 111-механизациялашган кўчма колоннаси ва «Каршистрой» бошқармаси 1-механизациялашган кўчма колоннаси қурувчиларининг ғайрат ва шижоати туфайли бу ерда анчагина қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Қатор иншоотлар битказилди. Шаҳарда кўп қаватли уй-жой қурилиши учун шарт-шароит яратилди.

— Шаҳримизда энди уй-жой ва социал объектлар қурилиши авж оладиган бўлди,— дейди Улуғ Ватан уруши ветерани Ж. Камолов. — Чунки канализация, тозалаш иншооти ҳам келгуси йили тўлиқ ишга туширилади. Қисқа вақтда жуда кўп иш қилишди. Мана, ишласа бўларкан-ку.

Чиндан ҳам иккала кўчма колонна бунёдкорлари елкама-елка туриб ишлаб, ибратли натижаларга эришмоқдалар. Канализация ва тозалаш иншоотининг чўкма сув ҳовузлари, хлорлаш иншооти, насос станцияси, ҳаво билан таъминловчи насос станция, маъмурий-маиший биноси қуриб битказилди. Шу кунларда ремонт устахонаси, қозонхона қурилиши ва айротенка объекти тугалланиш арафасида.

— Умуман, объект учун ажратилган мавжуд 6 миллион 224 минг сўм маблағнинг 4,5 миллион сўми бугунги кунгача ўзлаштирилиб бўлинди,— дейди Шаҳрисабз шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Ҳ. Ибодуллаев. — Қурувчилар қолган маблағни ҳам яқин вақтда ўзлаштириш учун қурилиш-монтаж ишлари суръатини тобора оширмоқдалар. Лекин республика Уй-жой ва коммунал хўжалиги министрлиги ҳар хил насос, вентилятор ва электр жиҳозларини ўз вақтида етказиб бермаётганлиги ишда талай қийинчилик туғдирмоқда.

БУЮРТМАЧИ ХОТИРЖАМ

Шаҳрисабзнинг 1-микрорайонида 325 ўринли уч қаватли стоматология поликлиникаси ва 105 ўринли меҳмонхона қурилиши яқинда ниҳоясига етказилди. Бу объектлар узукка кўз қўйгандек микрорайонга ярашиб турибди. Афсуски...

— Поликлиника, меҳмонхона қурилганлиги зўр иш бўлди,— дейди Шаҳрисабз пиллакашлик фабрикаси ишчиси, область Совети депутати М. Исомиддинова. — Бироқ уларнинг ёнида аллақачонлар қурилиб, фойдаланишга топширилиши лозим бўлган 800 ўринли кинотеатр биноси ўрни шаҳар чиройига доғ бўлиб кўзга ташланяпти. Шуниси ташвишлики, кинотеатр пойдевори 1983 йилда қазилганди.

Оддий ишчи қалбини безовта қилаётган кинотеатр муаммоси бугунги кунда юзлаб, минглаб шаҳрисабзликларни тўлқинлантирмоқда. Чунки 60 минг аҳоли истиқомат қилаётган областдаги иккинчи йирик шаҳарда бор йўғи ҳар бири 300 ўринли иккита кинотеатр бор. Бу эса меҳнаткашлар талабини қондирмаяпти. Шунинг учун ҳам шаҳарнинг биринчи микрорайонида 800 ўринли кинотеатр қуриш орзуси туғилганди. Бу кейинчалик республика Олий Совети депутатига наказ қилиб қолдирилди.

Буюртмачи Қашқадарё область кинолаштириш бошқармаси (бошлиғи Қ. Ҳайдаров) масъулиятсизлик билан иш тутмоқда. Аввалига ҳар хил баҳоналар билан республика Маданият министрлигининг лойиҳалаш бюроси билан шартнома тузишни роса чўзди. Кейингина маҳаллий партия, совет ташкилотларининг ҳисобидан буюртмачи планлаштириш бошқармаси лойиҳалаш бюроси билан фақат ўтган йили шартнома тузди, холос. Ҳа, шартнома туздию, шу билан вазифасини ўтаган бўлиб, лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрми ёки йўқми, бу масала билан мутлақо шуғулланмай қўйди. Қор ёғди, излар босилди. Кинотеатр қуриш ҳақидаги ваъдалар ваъдалигича қолаверди.

Мана, ҳозир ҳам кинотеатр қурилишини тезлаштириш тўғрисидаги гап-сўзлар уч мўътабар ташкилот: область кинолаштириш бошқармаси, шаҳар Совети ижроия комитети ва Маданият министрлигининг лойиҳалаш бюросида тез-тез қулоққа чалинаётир. Бу гап-сўзлар, холос. Аслида амалий ишга ўтилмаяпти. Шаҳар Совети ижроия комитети (раиси Б. Муродов) айбни буюртмачи — область планлаштириш бошқармасига, бошқарма шаҳар Совети ижроия комитети ва Маданият министрлигининг лойиҳалаш бюросига ағдаряпти.

ХАЛҚ ТАЛАБИ — ҲАҚЛИ ТАЛАБ

Буюртмачи Қашқадарё область кинолаштириш бошқармаси бошлиғи Қ. Ҳайдаров ҳатто кинотеатр Шаҳрисабзнинг қаерида барпо этилишини ҳам билмайди. Буни шундан ҳам англаш мумкинки, уларнинг бизга берган справкасида шаҳар Совети ижроия комитети 1988 йили кинотеатр қурилиши жойини ўзгартирганлиги учун геофизик-техник ишларни қайта кўриб чиқишга тўғри келаётганлигини баён этади. Хуллас, бор отанга, бор онанга қабилида иш тутилмоқда.

— Бу бекор гап, — дейди справкадаги фикрни инкор этиб шаҳар бош архитектори М. Мустафоев. — Кинотеатр жойини ўзгартирганимиз йўқ. Унинг пойдевори 1983 йилда биринчи микрорайонда қазилганди. Фақат истиқбол ҳисобга олиниб, эски лойиҳа бекор қилинди ва замонавий типда 500 ўринли катта, 300 ўринли кичик заллари ва 25 ўринли кафеси бўлган бино лойиҳасини тайёрлаш вазифаси қўйилди. Афсуски, биргина лойиҳа-смета ҳужжатларининг ўзи икки йилдан бери тайёр бўлмаяпти. Агар яқин кунларда лойиҳа-смета тайёрланмаса, қурилишни келгуси йил планига киритиш ҳам амри маҳол.

Буни ҳафсаласизлик дейдилар. Аммо бу иллат кўп нарсага панд беради. Кинотеатр қурилишининг ўзи бунга яққол мисол. Маҳаллий партия, совет ташкилотлари ҳам халқнинг бу ҳақли талаби амалга ошиши масаласи билан жиддий шуғулланишлари керак.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● КИШИНЕВ

«Молдавгидромаш» бирлашмаси герметик насосларнинг янги туркумини ишлаб чиқара бошлади. Улар аввалги насосларга нисбатан уч баробар енгил ва шунча кам энергия истеъмол қилади. Насосларнинг дастлабки туркуми мамлакат химия, нефть химияси, нефтни қайта ишловчи саноат корхоналарига жўнатилди. Бирлашма коллективи янгиликни икки йилда ишлаб чиқаришни тўла ўзлаштириб олиш ниятидадир.

● ДРУЖКОВКА

(Донецк области).

Донбасснинг бу саноат марказида янги «Южный» деб аталган шинам микрорайон бунёд этилди. Бу ерда қисқа вақт ичида 15 мингдан ортиқ аҳоли ҳамма қулайликларга эга бўлган квартира олди. Савдо-маиший комплекси, алоқа бўлими, иккита болалар боғчаси ва мактаб, кутубхона уларнинг хизматида. Бу биноларни қуриш учун бир қатор маҳаллий корхоналарнинг маблағлари сарфланди. «Южний» микрорайони қурилиши билан Донецк областини социал ривожлантириш комплекс программасининг муҳим банди бажарилди. Бу ерда ҳар йили ана шу мақсадлар учун 500 миллион сўмга яқин пул сарфланмоқда.

● ЭЛИСТА

Қалмиқ давлат автоинспекцияси ходимлари шаҳарлараро қатновчи машиналар ҳайдовчиларини йўл ҳаракати қоидаларини бузмасалар ҳам тўхтата бошладилар. Улар ҳайдовчилардан йўл варақасини сўраб олиб, дам олиш пунктига такаллуф билан таклиф этадилар. Врач-терапевт саноқли дақиқаларда ҳайдовчининг қон босимини ўлчайди, унинг жисмоний ҳолатини аниқлайди. Шундан сўнг ҳайдовчилар юмшоқ креслоларга ўтириб, 10-15 минут дам олишади. Улар наушниклар тутиб олиб, танга ҳузур бахш этувчи музика тинглашади, иссиқ чой ичиб, ҳордиқ чиқаришади. Бундай кўчма дам олиш пунктлари Қалмиқ АССРнинг машиналар ҳаракати энг кўп бўлган йўлларида яқинда пайдо бўлди. Шоферлар уни муносиб баҳоладилар: бор-йўғи ярим соат ичида улар чарчоқларини ёзадилар.

● ГОМЕЛЬ

Гомель университети ҳамда Бутуниттифоқ «Ремдеталь» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси олимлари трактор ва комбайнларни ремонт қилишнинг ажойиб усулини таклиф этдилар. Улар механизмларнинг ва ҳатто моторларнинг эскириб қолган деталларини махсус полимер состав ёрдамида қайта тикламоқдалар. Юксак ҳарорат ва зўриқишларга бардош берадиган елим пайвандлаш ва металлни эритиб қоплаш ўрнида муваффақиятли ишлатилмоқда. Бу янгиликнинг арзонлиги, соддалиги ва пухталиги, энг асосийси — вақтнинг тежалиши унинг яққол кўриниб турган афзалликлари бўлиб, ишлар айни қизиган вақтда бу жуда муҳим.

(ТАСС).

• Туризм

ХИЗМАТ САВИЯСИНИ ОШИРАМИЗ

Республикамиз меҳнаткашлари дам олишлари, бўш вақтларини оқилона ташкил этишлари, хусусан, саёҳатга чиқишлари, туристик сафарда бўлишлари учун қулай шароитларга эга. Ўзбекистон табиати ўзининг кўркам манзараси — қорли тоғлар, мевали боғлар, шўх оқар дарёлар, қадимий шаҳарлари билан туристлар эътиборини қозониб келмоқда. Биз ана шундай имкониятлардан самаралироқ фойдаланишга ҳаракат қилмоқдамиз. Бугунги кунда 540 автобус, 92 самолёт маршрутлари бўйича саёҳатчиларга хизмат кўрсатилмоқда. 121 туристик поезд ҳаракатда.

Зотан, республикада туризм ва экскурсия хизматини янада яхшилаш учун бир қанча муаммоларни ҳал этиш ва камчиликларни бартараф этишга тўғри келади. Бу ҳаммаси меҳнаткашларнинг туристик хизматларга бўлган муносабатида, эътирозида намоён бўлмоқда. Шу йил «Известия» газетасида босилган «Барча шарт-шароитларсиз» сарлавҳали мақоланинг юзага келишига ҳам меҳнаткашларнинг бу борада кўрсатилаётган хизматдан қониқиш ҳосил қилмаётганликлари сабаб бўлди. Мақолада республикамизда туризм ва экскурсия бўйича йўл қўйилаётган камчиликлар холис ва одил баҳоланди. Биз бундан тегишли хулоса чиқардик.

Туризм соҳасини қайта қуриш фақат янгича хўжалик юритиш билан қаноатланишни тақозо этмайди. Боиси, мустаҳкам туризм базасисиз саёҳатчиларга намунали хизмат кўрсатишни йўлга қўйиш қийин. Бунинг учун туризмни ривожлантиришга бевосита дахлдор бўлган бир қанча министрликлар, идоралар хайрихоҳлиги ва ҳамкорлиги керак.

Бугунги кунда туризм ва экскурсия бўйича республика Совети дахлдор министрликлар ва идоралар билан меҳнаткашларга пулли хизмат кўрсатиш юзасидан бир қанча тадбирлар белгилаган. Бунда асосан саёҳатчиларга маданий хизмат кўрсатиш савиясини юксак даражага кўтариш, уларга энг қулай шарт-шароитлар яратиш кўзда тутилган. Биз аввало, саёҳатчиларга мўлжалланган меҳмонхоналардаги қулайликларни яхшилашга кўпроқ эътибор бермоқдамиз. Боиси меҳмонхоналар қулай мебель ва зарур буюмлар билан жиҳозланмаган. Шунингдек, меҳмонхоналар қурилиши ҳам суст. Ўн иккинчи беш йилликда Наманган ва Урганч шаҳарларида янги меҳмонхоналар фойдаланишга топширилади. Туристлар учун қарийб 10 минг ўрин танқис бўлиб турган бир пайтда коммунал хўжалиги меҳмонхоналаридан бор-йўғи 110 кишига мўлжалланган жой ажратилмоқда, холос.

Кўп йиллардан бери коммунал хўжалиги меҳмонхоналарининг туризм ва экскурсия республика Советига ўтказилиши ҳақидаги таклиф билан чиқмоқдамиз. Бироқ истакларимиз қондирилмаяпти. Шу йил Жиззахдаги «Ўзбекистон» меҳмонхонаси ихтиёримизга ўтказилди. Уни қайта таъмирлаш учун бир ярим миллион сўм сарфлашга тўғри келади. Шунингдек, Нукусдаги «Аччиқкўл» ҳамда Тошкентдаги «Бахт» меҳмонхоналарини туристлар учун мослаштиришни мўлжалламоқдамиз.

Катта Ўзбек тракти магистрал йўли ёқаларида туристларга мўлжалланган кичик уйчалар ва кемпинглар қуриш ҳам ўз самарасини бериши керак. Бундай жойларда асосан автомототуристларга хизмат кўрсатилади. Уларнинг автомашиналари учун алоҳида жойлар ажратилади. Бундай ишлар янги маршрут асосида амалга оширилиб, комплекс тадбирларни ўз ичига олади. Унда жумладан, туристларнинг дам олишига мўлжалланган ускуна ва анжомлар, маданий ҳордиқ учун шароит яратиш кўпроқ ҳисобга олинади.

Туристларга пуллик транспорт хизмати кўрсатиш ишларини янада яхшилашга эътиборни кучайтирмоқдамиз. Лекин республика транспортчилари бундай ишга хайрихоҳлик қилмаяптилар. Авиаторларимиз ёнилғи танқислиги, самолётларнинг тайёр эмаслиги каби баҳоналарни рўкач қилишса, автотранспортчилар саёҳатчилар учун 300 автобусни умумий фойдаланишга ажратиб, бу ҳисобни йилига 25 тадан кўпайтиришга ваъда қилишмоқда. Туристик поездларни созланган қулай вагонлардан таркиб топтириш, жойларнинг купели бўлиши, вагон-клублар билан таъминлаш кўнгилдагидек эмас. Туристик поездларга ажратилган қўшимча тўхташ жойлари талабга жавоб бермайди. Хусусан, Тошкент, Бухоро, Самарқанд ва Урганч шаҳарларига келувчи саёҳатчилар ана шундай жойларда кўрсатилаётган хизматдан қоникмаяптилар.

Янгиланиш сўқмоқларидан тўғри боришга имкон берадиган икки йўл бор. Биринчиси — бошқариш ва планлаштиришнинг янада мукаммаллигига эришиш бўлса, иккинчиси — туризм корхоналарига кўпроқ ҳуқуқ бериш, хўжалик ҳисобини мустаҳкамлаш, иқтисодий самарага эришишни таъминлашдан иборат.

Бу борада «Москва» туристик комплексида тажриба усулида амалга оширилган хўжалик ҳисобини юритиш, ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш яхши самара бера бошлади. Бу келаси йилдан бошлаб хўжалик ҳисобидаги ташкилотлар ва корхоналарни янада кўпайтиришга умидворлик уйғотмоқда.

Ўтмишнинг бой маданий меросини ўрганишга қизиқиш ортиб бормоқда. Туризм ва экскурсия бўйича республика Совети бундан буён саёҳатчилар талабига мос маданий хизмат савиясини янада оширишга, Ўзбекистон иттифоқда туризмнинг ривожланган жойларидан бирига айланишига ҳаракат қилаверади.

А. САИДОВ,
Ўзбекистон туризм ва экскурсия бўйича республика Совети раиси.

✦ НАМАНГАН. Уйчи кўчаси область маркази аҳолиси ва меҳмонларининг севимли масканн бўлиб қолди. У шаҳарни ривожлантириш бош плани асосида барпо этилди. Аҳолининг деярли кўпчилик қисми дам олиш кунлари ҳордиқ чиқариш учун оила аъзолари билан шу ерга келадилар, ёру дўстлари билан учрашиб, мириқиб суҳбатлашадилар, артистлар ижросида берилган концертларни томоша қиладилар. Дам олувчилар учун мазали миллий таомлар тайёрланади. Суратда: дам олиш зонасида. А. Ковтун ва Б. Юсупов фотоси (ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Техника ва технологияни ривожлантиришнинг янги йўналишлари бўйича раҳбар ходимлар ва мутахассислар малакасини ошириш тармоқлараро институти
1988—1989 ўқув йили учун
қуйидаги мутахассисликлар бўйича
ТИНГЛОВЧИЛАРНИНГ

НАВБАТДАГИ ҚАБУЛИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машинасозликда янги техника ва технология (технология йўналишида); машинасозликда янги техника ва технология (конструкторлик йўналишида); машинасозлик маҳсулотларини автомат равишда лойиҳалаштириш системаларининг программ-техник комплекслари — СПАР-К;

Машинасозлик маҳсулотларини автомат равишда лойиҳалаштириш системаларини ишлаб чиқиш ва фойдаланиш — САПР-К; машинасозлик технологияларини автомат равишда лойиҳалаштириш системаларининг программ-техник комплекслари — САПР-Т; машинасозликда технологияларни автомат равишда лойиҳалаштириш системаларини ишлаб чиқиш ва фойдаланиш —САПР-Т; автомат равишда лойиҳалаштириш ҳамда робот техникаси комплекслари системаларини қўлланган ҳолда автоматлаштирилган ишлаб чиқаришни ташкил этиш; робот техникаси ишлаб турган шароитда саноат корхоналарида экономика, ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва бошқариш; машинасозлик корхоналарининг роботлаштирилган ишлаб чиқаришларини ташкил этиш ва планлаштириш; «Электроника ДЗ—28» микроЭҲМ кучланишининг схема техникаси ва программавий таъминлаш; К 1-20 программалаштирилган контролёрини қўллаш; илмий тадқиқотларни автоматлаштириш (АСНИ); қаршилик қурилмалари схема техникаси; информацион ўлчов системалари; ЭҲМ учун илмий-техника вазифаларини ишлаб чиқиш ва программавий таъминлаш; программалаштирилган ЭҲМ учун иқтисодий вазифаларни ишлаб чиқиш ва программалаштириш; информатика ва информацион техника.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 ВА 2 ОЙ.

Бир ойлик группаларда ўқиш 1988 йил 5 сентябрь, 3 октябрь ва 1 ноябрдан; 1989 йил 3 январь, 1 март, 3 апрель ва 1 июндан бошланади.

Икки ойлик группаларда ўқиш: 1988 йил 5 сентябрь ва 3 ноябрдан; 1989 йил 4 январь, 6 март ва 4 майдан бошланади.

Бошқа шаҳарлардан келувчиларга меҳмонхонадан жой берилади.

Ўқишга ҳужжатларни расмийлаштириш масалалари бўйича қуйидаги телефонларга қўнғироқ қилинсин: 46-54-29, 46-55-94.

Адрес: 700095, Олий ўқув юртлари шаҳарчаси, Студентлар кўчаси, 91-уй.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими иттифоқ-республика министрлигининг
ТОШКЕНТ ЮРИДИК ТЕХНИКУМИ
10 синф базасида
«ҲУҚУҚШУНОСЛИК» ихтисоси бўйича
1988—1989 ўқув йили учун
СИРТҚИ БЎЛИМГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 2 йилу 6 ой.

АРИЗАЛАР 10 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумот ҳақидаги ҳужжат (асли), медицина справкаси (086/У форма), 4 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида), меҳнат дафтарчасидан нусха.

Ўқишга кирувчилар паспорт ва ҳарбий билетларини шахсан кўрсатадилар.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ — 11 августдан 18 августгача қуйидаги фанлардан олинади: рус тили (она тили) **ва адабиёти** (ёзма), **СССР тарихи** (оғзаки).

Техникумга фақат танлаган соҳаси бўйича ишлаётган кишиларгина қабул қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, 12-квартал, 67-уй (54, 187-автобусларнинг «Сўнгги» бекати). Телефонлар: 75-35-76, 75-35-25, 75-34-91.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими Иттифоқ-республика министрлигининг
42-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1988—1989 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Токарь-универсал, слесарь-ремонтчи, электр-газ пайвандчи, ОТК контролёри, штамповкачи, автослесарь, механик йиғув ишлари слесарлари.

Ўқиш муддати 10-синф маълумоти билан — 6 ой, 8-синф маълумоти билан — 3 йил.

Билим юртига 18 ёшдан 34 ёшгача бўлган ўрта маълумотли Тошкент шаҳри ва Тошкент областининг Орджоникидзе, Калинин, Тошкент районларида доимий пропискада бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

3 йиллик муддат билан ўқийдиган ўқувчилар бепул иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаган ўқувчиларга олий ўқув юртларига кириш учун йўлланма берилади.

10-синф маълумоти билан ўқишга кирганларга ҳар ойда 76 сўм стипендия ва меҳнат практикаси вақтида ойлик маошларининг 50 проценти берилади.

Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: ариза, турар жойидан справка, паспорт, соғлиги ҳақида справка, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, 6 дона фотосурат (3х4 см.).

Ҳужжатлар соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (2, 16, 25, 28, 29-трамвайлар; 8, 9, 24, 60, 165-автобуслар билан борилади). Телефон: 34-57-13.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«Меҳнат» нашриёти қуйидаги китобларни ўзбек тилида чоп этди:

Д. Ҳайитқулова, А. Нурматов. Пахтакор бўламан. 80 бет. Баҳоси 30 тийин.

Инсон орзу билан яшайди ва ана шу орзуси йўлида курашади, меҳнат қилади. Хўш, қишлоқларда камол топаётган ёшларнинг орзу-умидлари, ўй-ташвишлари қандай? Улар мактабни битирган, ҳаётда ўз ўринларини топиш, жамиятимизнинг муносиб фарзандлари бўлиш учун қандай йўл танламоқчилар? Бу китобчада ана шулар ҳақида ҳикоя қилинади.

Ш. Акбархўжаев, С. Исломхўжаев. Сут ва гўшт етиштириш технологияси. Ўқув қўлланма. 56 бет. Баҳоси 20 тийин.

Қўлланмада Ўзбекистон шароитида сут ва гўшт етиштиришнинг интенсив технологияси, сигирларнинг сут маҳсулдорлигини ошириш, қорамолларни бўрдоқига боқиш, чорвачиликда наслчилик ишларини яхшилаш тадбирлари каби муҳим масалалар ҳақида фикр юритилади.

Б. Алеев, О. Иброҳимов. Истиқболли ғўза навлари агротехникаси. 88 бет. Баҳоси 25 тийин.

Ғўза нави энг муҳим агротехник тадбирлар, жумладан, суғориш режимини белгилашда, минерал ўғитлар билан озиқлантиришда, кўчат қалинлигини аниқлашда асос бўлиб хизмат қилади. Бу эса навларнинг имкониятларидан тўлиқ фойдаланиш, улардан юқори ҳосил олиш имконини беради. Ушбу китобда истиқболли ғўза навларига қисқача таъриф берилади, уларнинг ҳосилдорлигини ошириш омиллари кўрсатилади.

Г. Ступаков, Л. Кондратьева. Бетончилар учун қўлланма. 104 бет. Баҳоси 40 тийин.

Қўлланмада атроф-муҳит иссиқлигидан фойдаланган ҳолда айрим технологик босқичларда бетон ишларини тўғри ташкил этиш ҳақида маълумот берилган. Бетоннинг қотиш жараёнини тезлатувчи факторлар, корхоналарнинг ишлаб чиқариш унумдорлигини ошириш ва электр энергияси сарфини камайтириш каби омиллар баён этилган.

• Воқеа йўлга чорлади

ОҚИБАТЛИ БЎЛАЙЛИК

Бундан роппа-роса ўн етти йил аввал Тошкент ГРЭСида хушхабар тарқалганди: «Обмуровшик Файзи Отабоев Ленин ордени билан тақдирланибди».

Нафақат коллектив, ҳатто областдаги энергетиклар ҳам бу кишини юксак мукофот билан қутлашган эди. Орада анчагина раҳбарлар ўзгарди, аммо Файзи ака билан бирга меҳнат қилганлар ҳамон сафда...

Шу йил 23 апрелда 61 баҳорни қаршилаган Файзи ака Отабоев тўсатдан вафот этди. Меҳнаткаш инсон, мураббий, тажрибали энергетикни сўнгги йўлга кузатиш эса ачинарли бўлди. Салкам минг кишилик коллективдан бир неча киши (улар ҳам Энергетиклар микрорайонида истиқомат қилади, марҳумнинг қўшнилари) маросимда қатнашди, холос. Орден олганда қарсаклар чалган, олқишли сўзларни айтганлар, афсуски, Файзи аканинг вафотидан «бехабар» қолдилар. Марҳумнинг турмуш ўртоғи, меҳнат ветерани Лидия Ивановна Отабоева инсон қадри учун кўз ёши тўкди. Бошга тушган мусибат бева учун қарилик сабоғи бўлди. Унинг юрагида бир сўроқ: наҳотки, инсонлардан меҳр-оқибат қочаётган бўлса?!

Келинг, яхшиси Файзи ака ким бўлган, у ҳақда нега бунчалик куюняпмиз, шуларни ёзайлик.

Файзи ака Самарқандда ишчи оиласида туғилди. Тақдир тақозоси билан 15 ёшида Москвадаги электростанциялардан бирига ишга жойлашди. Уруш йиллари оғир меҳнат фронтининг синовларидан ўтди. 1963 йилгача Свердловск, Серов, Ашхобод шаҳарлари электр станцияларида обмуровшик бўлиб ишлади. «Аъло меҳнатлари учун» медали билан тақдирланди. У йигирма йиллик тажриба билан Ўзбекистонга қайтди. Тошкент ГРЭСига ишга кирди. У станцияни оёққа турғазишга муносиб ҳисса қўшган, шогирдлар тарбиялаган қалдирғочлардан эди. У бутун умри бўйи ҳалол меҳнат қилди. Эвазига Ленин ордени билан тақдирланди. Газета, радио, телевидение у ҳақда ўз пайтида илиқ гаплар айтганди.

— Файзи ака, камтар, меҳнатсевар, тўғрисўз инсон эди. У билан 24 йил бирга ишладим. Тўғри, кишидан бошга мусибат тушганда, бетоб ётганида, ночор қолганида ҳол сўраш — ҳақиқий инсонлар учун ҳам қарз, ҳам фарз. Коллективимиз шундай қилолмаган бўлса, бу шанимизга ҳунук бўлибди.

Бу сўзларни биз қозонтурбина цехи катта машинисти, XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси делегати Қ. Мирсидиқовдан эшитдик.

Кўпчилик билан бўлган суҳбатлар шундан далолат берадики, коллективда ишлаб пенсияга кузатилган меҳнат ветеранларига эътибор жуда пасайиб кетган. Байрам кунлари уларга оддий табрик открыткалари ҳам жўнатилмайди. Тантанали йиғинлар уларсиз ўтади. Ахир шодиёналарда ветеранларни йўқлашдек анъанани йўлга қўйиш нега станция партия ташкилоти, маҳаллий комитети, ветеранлар Совети назаридан четда қолди? Ҳатто касб байрами 22 декабрь —Энергетиклар кунида ҳам меҳнат ветеранлари ёдга олинмайди.

Афсуски, бошқа баъзи жойларда ҳам уруш ва меҳнат ветеранларига, инвалидларга кўрсатилаётган ғамхўрлик талаблар даражасида эмас.

Тошкент шаҳар Ўзбекистон проспекти 98-уйида истиқомат қилувчи бир группа уруш инвалидлари, ветеранлар номидан И. В. Ткач, Н. И. Стерингов, А. Д. Некрасовалар 1986 йили октябрь ойида Октябрь район ижроия комитетига шикоят хати йўллагандилар. Орадан бир ой ўтмай шикоятчилар район ижроия комитетидан расмий жавоб хати олдилар. Жавобда шикоят ўринли бўлиб, ҳақиқатан 98-уйнинг санитария-техника узеллари ремонттталаб эканлиги таъкидланиб, ремонт ишларини амалга ошириш 1987 йил планига киритилганлиги билдирилганди. Ҳа, ветеранлар бу жавобга ишонгандилар. Аммо район ижроия комитетидагилар берган ваъдаларини унутдилар.

Бу орада район ижроия комитетига бир неча бор қайта арз қилинди. Натижа чиқмади. Орадан икки йил ўтгач, шу йил июнь ойида улар республика уруш ва меҳнат ветеранлари Советига мурожаат этдилар. Совет раҳбарларининг аралашуви билан июль ойининг бошларидагина ремонт ишлари бошланди.

Ветеранларнинг ҳақли талабларига бюрократларча муносабатда бўлинаётганлиги кишини ранжитади. Чилонзор районидаги биринчи кварталнинг 49-уйида истиқомат қилувчи Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, 1945 йилдан КПСС аъзоси, республика миқёсидаги шахсий пенсионер Тўхтамурод Мирсагатовнинг дардини ҳам аввалига ҳеч ким эшитишни хоҳламади. У бир неча бор телефон масаласида район алоқа узелининг бошлиғи С. Аъзамовга мурожаат қилди. Йиллар давомидаги қуруқ ваъдалар ветераннинг жонига тегди. Оқибатда у республика уруш ва меҳнат ветеранлари Советига арз қилди.

Шундан сўнг район алоқа узели бошлиғи С. Аъзамов шу йил 5 май куни аризачи ветераннинг талаби қондирилганлиги, унинг квартирасига алоҳида телефон ўрнатилганлигини маълум қилади. Афсуски, текширилганда бу маълумот нотўғри бўлиб чиқди. Яна республика уруш ва меҳнат ветеранлари Совети аралашгач шу йил 24 июнь куни телефон муаммоси ҳал этилди.

Шуниси ачинарлики, алоҳида хизмат кўрсатган уруш ва меҳнат ветеранларининг номини абадийлаштириш ишига ҳам айрим жойларда масъулият билан муносабатда бўлинмаётир. Пайариқ район Димитров номли совхоз ишчиларидан «Совет Ўзбекистони» газетасига шу совхозда яшаган Улуғ Ватан уруши 1-группа инвалиди, моҳир разведкачи, II, III даражали Шуҳрат, Улуғ Ватан уруши, Қизил Юлдуз орденлари нишондори Бопил Ҳасановнинг номини абадийлаштиришни илтимос қилиб хат келганди. Редакция совхоз ишчиларининг ҳақли талабини қондириш кераклигини таъкидлаб, хатни Пайариқ район Совети ижроия комитетига юборди. Газетанинг аралашувидан сўнггина бу талаб қондирилди.

Ахир, ветеранлар арзларига жойларнинг ўзида қулоқ тутилса, муаммолар тезроқ ечилса қанча-қанча овoрагарчиликлар-у, кўнгил хиралikларига чек қўйилган бўлади-ку! Бундай носамимий муносабатларга қачон чек қўйилади?

Файзи ака Отабоев тақдири ҳақида яна икки оғиз сўз. Лидия Ивановна билан учрашдик. У ҳам ГРЭСда меҳнат қилиб пенсияга чиққан. Меҳнат ветерани. Кўринишидан станция маъмуриятидан хафа эмасдай. Лекин инсон учун меҳр сўраб олинмайдику... Тўсатдан тушган оғир мусибат Лидия Ивановнани иқтисод жиҳатдан қийин аҳволга солиб қўйди.

Устига-устак квартираси ремонттталаб, эрининг хотираси абадийлаштирилиши керак.

— Станция маъмурияти қандай ёрдам кўрсатди, — савол берамиз унга.

— Ҳозирча ҳеч қандай ёрдам олганим йўқ. Аммо директор квартирани ремонт қилишни, эримнинг қабрига ёдгорлик тоши ўрнатишга ёрдам беришни ваъда қилди. Яна иқтисодий ёрдам ҳам бермоқчи.

Д. ҚИРҒИЗБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

РЕДАКЦИЯДАН: яқинда Лидия Ивановна Отабоева қўнғироқ қилди. У квартираси ремонт қилинганлигини хабар бериб, редакцияга миннатдорчилик изҳор этди.

ФАН-ТЕХНИКА ОЛАМИДА

ЯНГИ РЕАГЕНТ

«Ўзбекгидрогеология» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Гидроингео» илмий-текшириш институти олимлари, инженер-техник ходимлари илмий ишланмалар, ихтиролар сифатини яхшилаш, уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш борасида изланишлар олиб бормоқдалар. Институтнинг «Комплекс» тажриба-методик партияси мутахассислари бурғилаш ишларида қўлланиладиган ювувчи суюқликнинг янги реагентини аниқладилар. Мазкур реагент ўзидан аввалгилардан қулай ва арзонлиги, иш сифатини бир неча баробар яхшилаши билан ажралиб туради.

Изланишлар Олмалиқ химия заводи, Фарғона азот заводи, Чирчиқдаги «Электрохимпром» заводларида чиқаётган чиқиндилар устида олиб борилди. Янги реагент Фарғона азот заводидан олинди ва унга КПШ — карбонат-полимер шлам деб ном берилди. Унинг таркибида бўр, каустик сода, ишқор, полиакриламид мавжуд. КПШ Тошкент, Фарғона гидрогеология экспедицияларида синовдан муваффақиятли ўтди. Унинг йиллик иқтисодий самараси 56 минг сўмни ташкил этди.

Геологик жиҳатдан эса сув қатламлари сифатли очилиб, унинг самарадорлиги 12 процентга, меҳнат унумдорлиги 15 процентга ошди. КПШ фақатгина ер ости сувларини қазиб чиқаришда эмас, балки нефть ва газ конларини бурғилашда ҳам қўлланилиши мумкин. Шу мақсадда тюменлик геологларнинг сўровига биноан нефть қудуқларида синаб кўриш учун реагент юборилди.

Янги реагент арзон ва қулай бўлиши билан бирга, экологик вазиятни яхшилашда ҳам ёрдам беради. Атроф муҳитни заҳарлаётган химиявий чиқиндилар эндиликда қайта ишланиб, пармалаш ишларида қўлланилади. Тошкент Давлат политехника институти доценти, республикада хизмат кўрсатган ихтирочи С. Назаров, Гидрогеология ва инженерлик геологияси институти мутахассислари А. Омелин, М. Шоусмонов, Тошкент экспедицияси бош инженери М. Абубакировларга авторлик гувоҳномалари берилди. Шу кунларда КПШнинг катта партияларига буюртма бериш учун шу маҳсулотга бўлган талаб ва эҳтиёж ўрганилмоқда.

М. КОМИЛХЎЖАЕВА.

КООПЕРАТИВЛАР РАИСЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Набережние Челни шаҳрининг биринчи саноат моллари савдоси ташкилоти **шаҳарларнинг кооперативлари билан улар адресларига модали тикув маҳсулотлари, трикотаж, пойабзал, галантерея маҳсулотлари юбориш учун шартнома тузишни**

ТАКЛИФ ЭТАДИ

Таклифлар қуйидаги адресга юборилсин: 423802, ТАССР, Набережние Челни шаҳри, М. Жалил проспекти, 70-уй. Телефон: 42-51-68.

Театр

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/VIII да **«Парвона»** (премьера), (19.00). Бош ролни Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Обид Юнусов ижро этади. 7/VIII да **Сўнаётган юлдузлар** (19.00).

Редактор ўринбосари
Т. НАЖМИДДИНОВ.

• Тингланг, томоша қилинг

6 АВГУСТ, ШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МТ-I. 7.00 — «120 минут». 9.05 — «Жузеппе Верди». Бадиий фильм, 5-серия. — «Ҳақиқатни кашф этиш». 10.10 — Ҳужжатли фильм. 10,40 — Уй академияси. 11.10 — Халқ куйлари. 11.25 — Социализм мамлакатларида. 11.55 — Совет Эстонияси. 12.50 — Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун. 13.20— Халқ чолғулари садолари. 14.00 — Аслини олганда... 15.15 — СССР Давлат телерадиосининг квартети чалади. 15.30 — Дунё воқеалари. 15.50 — Мўъжизасиз-мўъжизалар 16.50 — Цирк. 17.40 — Халқаро программа. 18.45 — «Қизил қоратупроқ». Бадиий фильм. 20.00— Билса ҳазил, билмаса чин. 20.30 — В. И. Лебедев-Кумач шеърлари ва қўшиқлари. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Телевизион танишув. 23.45 — Янгиликлар. 23.50 — Эстрада қўшиқлари халқаро фестивалларида.

МТ-II. 8.30 — Гимнастика. 8.45 — Студия намойиш этади. 9.20 — Ҳамоҳанглик. 10.50 — Сайланмалар. 11.50 — Здоровье. 12.40 — XIX партия конференцияси белгилаб берган йўлдан. 13.05 — Компьютер билан мулоқот. 13.50 — Ҳайвонот оламида. 14.50 — Илмий-оммабоп фильмлар. 15.20 — Эстрада программаси. 17.00 — «Магистраль». Бадиий фильм. 18.30 — Мультфильм. 18.55 — Реклама. 19.00 — Берлинда меҳмонда. 19.35 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.45 — Байдарка ва каноэда эшкак эшиш. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — «Эртага ҳам кун бор». Бадиий фильм, 1 ва 2-сериялар.

УзТВ-I. 8.00 — «Ассалому алайкум». 9.30 — Шанба экрани. 10.10 — Даволаш физкультураси. 10.20 — «Салом, болалар». Бадиий фильм. 11.40 — В. И. Ленининг назарий меросини ўрганамиз. 12.15 — Дўстларимиз куйлари. 12.45 — Ҳужжатли экран. 13.30 — Адабий театр. 14.10 — Сўз кетидан сўз келар. 14.25 — Замондас. 17.15 — Қўғирчоқ фильм. 18.35 — Мактаб ўқувчилари учун. 19.40 — Ахборот. 20.00— Футбол. «Пахтакор» — «Геолог» (Тюмень). 20.50 — Ахборот. 21.10 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — Қайта қуриш прожектори. 22.15 — Оламга саёҳат. 23.15 — Оталар чойхонаси — кулгу кошонаси.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 9.30 — Ёшлик. 10.15 — Дугоналар. 11.30 — Ёшлик. 12.10 — Строитель Узбекистана. 12.30 — Эстрада концерти. 12.50 — Шеърий лаҳзалар. 13.00 — Ўзбекистон чорвадори. 13.30— Хатларингизни ўқиб... 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.30 — «Самовар шўрва». Радиоинсценировка. 16.00—Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 17.00 — Музикали радиопочта. 18.15 — Инсон ва биосфера. 18.30 — Хонанда ва бастакор. 19.20 — Ёшлик. 19.50 — Халқаро ядро қуролига чек қўйиш учун кураш куни. 20.30 — Футбол. «Пахтакор» — «Геолог». 21.15 — Шанба оқшомида. 22.45 — С. Каримова куйлайди. 23.00 — Оқшом тўлқинларида.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
(«Советский Узбекистан»)
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
Издается на узбекском языке

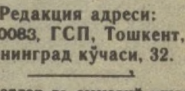

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.